

NOVAC I POLITIKA

**Propisi i praksa iz oblasti finansiranja političkih
stranaka**

**Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine
Sarajevo, 2010**

SADRŽAJ

Sadržaj.....	3
1. Uvod.....	4
2. Važeći propisi iz oblasti finansiranja političkih stranaka	9
2.1. Zakon o finansiranju političkih stranaka.....	10
2.2. Zakon o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Republike, grada i općine ...	15
2.3. Zakon o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine	17
2.4. Izborni zakon Bosne i Hercegovine.....	20
2.5. Podzakonski akti	23
2.5.1. Pravilnik o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka	23
2.5.2. Pravilnik o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih subjekata	32
2.5.3. Pravilnik o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka	35
3. Izdvojene zakonske norme, primjeri iz prakse i komentari	41
3.1. Član 11. – podnošenje finansijskih izvještaja	41
3.1.1. Član 11. stav 3. – finansijsko izvještavanje	44
3.1.2. Član 11. stav 4. – dodatna dokumentacija	50
3.2. Član 3. stav 4. – prihodi od imovine.....	51
3.3. Član 5. stav 1. - limit na visinu priloga.....	53
3.4. Član 6. - dužnost prijavljivanja priloga.....	56
3.5. Član 8. stav 1. – zabranjeni prilozi	57
3.6. Član 10. - izdvajanja iz državnog budžeta.....	62
3.7. Član 15.10 Izbornog zakona BiH.....	66
4. Pitanja i odgovori sa edukacije	68
5. Pogovor	71

1. UVOD

Pitanja u vezi s finansiranjem političkih stranaka pojavljuju se kao problem u mnogim demokratijama. Skandali u vezi sa političkim strankama i finansiranjem izborne kampanje dostigli su vrlo raširen negativan publicitet tokom posljednjih dvadeset pet godina čak i u zemljama sa davno ustanovljenim demokratijama.

Objavljivanje informacija o prihodima i troškovima političkih stranaka danas se smatra ključnom komponentom demokratske kampanje i veoma bitnim segmentom u oblasti finansiranja političkih stranaka. Publiciranje podataka doprinosi ukupnoj transparentnosti izbornog procesa, smetnja je korupciji, doprinosi odgovornosti političara i drugo. Mediji u Bosni i Hercegovini posvećuju pažnju ovoj oblasti, ali još ne u mjeri koliko je to medijski praćeno u svijetu.

Godišnja konferencija
Centralne izborne komisije BiH

Partije za kampanju potrošile polovinu limita

Iz CIK-a kažu
da finansijsko izvještaje
nije dostavilo
12 manjih partija
FOTO N. UGLJEŠA

Sankcija zbog slučaja "Grabovac"

Suad Arnautović kazao je da je Sud BiH potvrdio odluku CIK-a, te da mandat u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH ne može biti dodijeljen poslaniku SNSD-a Milenku Grabovcu, koji je već položio zakletvu u ovom domu.

Arnautović je objasnio procedure dodjele mandata poslaniku, te dodao da će službenik CIK-a koji je učinio propust biti sankcionisan. Mandat u ovom domu pripada Dušanki Majkić, delegatu u Domu naroda, a Arnautović je kazao da je na njoj da odluči da li ga prihvata.

Zakonom bilo omogućeno da partije potroše 19,5 miliona KM, a one potrošile manje od 10 miliona

Nataša KRSMAN

SARAJEVO - Stranke i nezavisni kandidati su za finansiranje kampanje, sudeći po njihovim finansijskim izvještajima, potrošili manje od 10 miliona KM iako im je zakonom bilo omogućeno da potroše 19,5 miliona KM.

Saopštio je ovo juče Branko Petrić, član Centralne izborne komisije (CIK) BiH, na njihovoj godišnjoj konferenciji za medije.

"Izbornim zakonom dozvoljeno je da stranke utroše 30 feniga po registrovanom bi-

raču područja gdje se kandiduju, što znači da su 19,5 miliona KM mogli potrošiti za lokalne izbore. Na sreću nisu potrošile ni polovinu od tog limita", kazao je Petrić.

Dodao je da 12 manjih stranaka i 139 nezavisnih kandidata još nije predalo izvještaje iako je rok za to istekao 5. decembra ove godine, dva mjeseca nakon održavanja lokalnih izbora.

"Zakonom su predviđene sankcije do 10.000 KM, a stranke koje ne podnesu izvještaj mogu biti kažnjene i zabranom kandidovanja, što se već dešavalo. Služba za reviziju CIK-a će razmotriti ove preliminarne finansijske izvještaje o izbornoj kampanji, kao i godšnje izvještaje o finansiranju stranaka", rekao je Petrić.

Dodao je da je prema preliminarim izvještajima samo jedna stranka probila dozvoljeni limit, a to je Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD).

Suad Arnautović, predsjednik CIK-a, istakao je da je ova godina bila u znaku lokalnih izbora koje su međunarodni posmatrači u tehničkom smislu ocijenili najvećom ocjenom.

"Izjave o imovinskom stanju do 19. decembra dostavilo je 2.710 izabranih kandidata od ukupno 3.322 kandidata. Ove izjave nije dostavilo još 30 novoizabranih načelnika i 561 vijećnik ili odbornik", naveo je Arnautović i dodao da ovu obavezu još nisu ispunili ni oni kojima je mandat istekao, a na to ih zakon obavezuje.

"Izjave o imovinskom stanju svakodnevno pristižu i biće dostupne javnosti na veb-stranici CIK-a", objasnio je Arnautović.

Vedran Hadžović, član CIK-a, naglasio je da su usvojeni zakoni o sukobu interesa na entitetskom nivou i distriktu Brčko, te da su prošle godine izrekli šest sankcija, a još šest postupaka je u toku.

Izjave o imovinskom
stanju dostavilo
je 2.710 izabranih
kandidata

Dok je objavljivanje finansijskih podataka važan element fer demokratskog procesa, ono je značajno smanjeno u odsustvu efikasnih mehanizama prinude. Mnogi stručnjaci iz ove oblasti su priznali da izvrstan zakonski okvir za finansiranje političkih stranaka i kampanje nije dovoljan za osiguranje značajnog uvida i kontrole novca u politici. Druga, vrlo važna komponenta, jeste nepristrasna i pravovremena primjena postojećih propisa koji predviđaju barem neku vrstu sankcije protiv prekršitelja zakona.

Revizija

SIP kaznio šest političkih stranaka u iznosu od 5.470 maraka

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine (SIP BiH) je na osnovi izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2007. godinu izrekla novčane sankcije prema šest političkih stranaka, u ukupnom iznosu 5.470 KM. S po 500 KM kažnjeni su Bosanskohercegovačka patriotska stranka - Sefer Halilović jer je pogrešno popunila godišnje finansijsko izvješće i Stranka penzionera-umirovljenika BiH jer je primila zabranjeni prilog od pravne osobe kao javnog poduzeća u iznosu od 200 KM. S po 1.500 KM kažnjeni su GDS jer nije uplatio

Izborna komisija je kaznila stranke VL

4.123,37 KM, iznos koji se odnosi na prihod od imovine i koji prelazi 20 posto ukupnog godišnjeg prihoda stranke, u dobrotvorne svrhe, te Srpska radikalna stranka Republike Srpske jer u sklopu prihoda iz proračuna nije iskazala prihode koje su joj uplatile općine.

Ujedno je GDS-u BiH naloženo da iznos od 4.123,37 maraka u roku 15 dana od dana prijma odluke uplati u dobrotvorne svrhe jednoj ili više organizacija koje se bave dobrotvornim radom. BPNS kažnjen je sa 470 KM, a DNZ platit će kaznu u iznosu 1.000 maraka. (f)

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, u skladu s odredbama člana 13. stav 2. Zakona o finansiranju političkih stranaka, nadležna za provođenje odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka.

U svrhu pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja koje podnesu političke stranke, Centralna izborna komisija BiH uspostavila je Službu za reviziju finansijskog poslovanja političkih stranaka.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine, kao nezavisna državna institucija koja je nadležna za implementaciju zakona iz oblasti izbora, sukoba interesa i finansiranja političkih stranaka, uspostavila je saradnju sa državnim institucijama iste ili slične nadležnosti u

mnogim državama svijeta. Potrebno je naglasiti veoma korisnu saradnju sa međunarodnim institucijama u Bosni i Hercegovini, a posebno sa Uredom visokog predstavnika međunarodne zajednice u BiH (OHR-om) i Misijom OSCE-a u BiH. Ta je saradnja konkretizirana i potpisivanjem Sporazuma o saradnji.

Političke stranke u Bosni i Hercegovini obavezne su Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavljati tri vrste finansijskih izvještaja, i to:

- Godišnji finansijski izvještaj za svaku kalendarsku godinu. (Ovaj izvještaj podnosi se najkasnije do 31. marta za prethodnu godinu.)
- Finansijski izvještaj koji prethodi periodu predizborne kampanje. (Ovaj izvještaj podnosi se na dan podnošenja prijave za ovjeru za učešće na izborima i obuhvata period od tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru.)
- Finansijski izvještaj koji obuhvata period od dana podnošenja prijave za ovjeru do dana ovjere izbornih rezultata. (Ovaj izvještaj podnosi se najkasnije 30 dana nakon ovjere izbornih rezultata.)

Centralna izborna komisija BiH ima pravo tražiti od političkih stranaka i podnošenje dodatnih finansijskih izvještaja.

U ovoj publikaciji upoznat ćemo Vas sa propisima u oblasti finansiranja političkih partija u Bosni i Hercegovini, primjerima iz prakse, ali i sa komentarima pojedinih zakonskih rješenja.

2. VAŽEĆI PROPISI IZ OBLASTI FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

2.1. ZAKON O FINANSIRANJU POLITIČKIH STRANAKA

Neslužbeni prečišćeni tekst
(“Službeni glasnik BiH”, broj: 22/00, 102/09, 54/10)

Član 1. **Cilj Zakona**

Ovim zakonom se uređuju način i uvjeti pod kojima političke stranke i članovi političkih stranaka koji djeluju u njihovo ime osiguravaju sredstva za rad.

Član 2. **Definicija političkih stranaka**

1. Političkim strankama u smislu ovog zakona smatraju se organizacije u koje se građani slobodno i dobrovoljno organiziraju te se u skladu sa Zakonom registriraju kod nadležnog suda u bilo kom entitetu - u svrhu ispoljavanja političkih aktivnosti i ostvarivanja političkih ciljeva.

Član 3. **Izvori finansiranja**

1. Politička stranka može da osigura sredstva samo iz:
 - a) članarina;
 - b) priloga pravnih i fizičkih osoba;
 - c) prihoda od imovine u vlasništvu političke stranke
 - d) budžeta BiH za finansiranje parlamentarnih grupa u skladu sa članom 10. ovog zakona, kao i iz entitetskih budžeta i svih njihovih nižih jedinica u skladu sa entitetskim zakonima, kao i iz Brčko Distrikta BiH;
 - e) dobiti od preduzeća koja su u vlasništvu političke stranke.
2. Preduzeće iz stava 1. e) ovog člana može da se bavi samo djelatnošću u vezi s kulturom ili izdavačkom djelatnošću.
3. Članarina iz stava 1. a) ovog člana je samo redovni iznos koji član plaća prema odredbama statuta političke stranke. Prilozi su uplate koje prelaze iznose navedene članarine.
4. Godišnji prihod stranke iz stava 1. c) i e) ovog člana ne smije premašiti 20% iznosa ukupnog godišnjeg prihoda stranke. U roku od 30 dana nakon podnošenja finansijskog izvještaja u skladu sa članom 11., prihod koji je veći od navedenih 20% stranka daje u dobrotvorne svrhe jednoj ili više organizacija koje se bave dobrotvornim radom.

Član 4. **Prilozi**

1. Pravne i fizičke osobe mogu da daju priloge političkim strankama ili članovima stranaka koji djeluju u njihovo ime. U smislu ovog zakona, prilog političkoj stranci ili članovima stranke koji djeluju u njeno ime podrazumijeva i poklone date stranci ili članu stranke koji djeluje u njeno ime, besplatne usluge ili pružanje usluge političkoj stranci ili članovima stranke koji djeluju u njeno ime pod uvjetima kojima se ta stranka stavlja u povlašten položaj u odnosu na druge.
2. Pravna ili fizička osoba koja političkoj stranci pruža uslugu ili prodava proizvod mora stranci da ispostavi račun, bez obzira na to ko snosi plaćanje usluge ili proizvoda, odnosno, bez obzira na to da li je usluga pružena ili proizvod dat bez naplate.

Član 5.

Limit na visinu priloga

Ukupan iznos svih priloga jedne fizičke osobe u jednoj kalendarskoj godini ne smije premašiti osam (8) prosječnih netoplaća, a ukupan iznos svih priloga jedne pravne osobe u jednoj kalendarskoj godini ne smije premašiti petnaest (15) prosječnih netoplaća. Pod pojmom prosječne netoplaće podrazumijeva se prosječna netoplaća iz prethodne godine, prema zvaničnim podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine.

Član 6.

Dužnost prijavljivanja priloga

1. Politička stranka dužna je voditi evidenciju o svim priložima fizičkih i pravnih osoba, te izdati potvrdu fizičkoj i pravnoj osobi od koje je primila prilog.
2. Ako ukupni iznos priloga jedne osobe iz stava 1. člana 4. ovog zakona premašuje 100 KM, ta uplata mora biti unesena u finansijski izvještaj u skladu sa članom 11. ovog zakona.

Član 7.

Prilozi članova političke stranke

U slučaju da prilog političkoj stranci daje njen član ili grupa članova, taj prilog se prikazuje na isti način kao i prilog iz člana 6. ovog zakona.

Član 8.

Zabranjeni prilozi

1. Državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi općinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donatori, vjerske zajednice, kao i pravne osobe u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu finansirati političke stranke.
2. Privatna preduzeća koja obavljaju javne usluge na osnovu ugovora s vladom ne mogu finansijski pomagati političke stranke.

Član 9.

Zabranjene aktivnosti

1. Zabranjen je bilo kakav politički pritisak na pravne i fizičke osobe u vezi s priložima za političke stranke.
2. Zabranjeno je obećavati povlastice i lične koristi bilo koje vrste donatorima političkih stranaka.

Član 10.

Izdvajanja iz državnog budžeta

1. Finansiranje parlamentarnih grupa zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine raspoređuje se na način da se 30% sredstava raspoređuje jednako svim parlamentarnim grupama, 60% ukupnog iznosa raspoređuje se srazmjerno broju zastupničkih mjesta koja svaka parlamentarna grupa ima u trenutku raspodjele, dok se 10% ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim grupama srazmjerno broju zastupničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje koji je spol podzastupljen prema zvaničnim rezultatima izbora.
2. Detaljan način raspodjele sredstava bit će reguliran Poslovnikom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Član 11.
Obaveza podnošenja finansijskog izvještaja

1. Političke stranke vode evidenciju o svojim prihodima i rashodima. Politička stranka je dužna da Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnese finansijski izvještaj za svaku kalendarsku godinu (računovodstvenu godinu).
2. Politička stranka podnosi poseban finansijski izvještaj za period izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.
3. Do 31.03. naredne godine političke stranke podnose finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Ovaj izvještaj sadrži podatke utvrđene Izbornim zakonom. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise za provođenje odredbi kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja.
4. Sve osobe koje su dužne podnijeti izvještaj moraju podnijeti i dodatne izvještaje koje Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine zatraži.
5. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je u potpunosti nadležna da provodi i izvršava odredbe ovog člana na način kako je to predviđeno Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 12.
Imenovanje ovlaštene osobe unutar političke stranke

1. Politička stranka obavezna je imenovati ovlaštenu osobu koja je odgovorna za vođenje poslovnih knjiga političkih stranaka, podnošenje finansijskih izvještaja i koja je ovlaštena da kontaktira sa Centralnom izbornom komisijom Bosne i Hercegovine.
2. Podnosioci izvještaja obavještavaju Centralnu izbornu komisiju Bosne i Hercegovine o imenovanju ovlaštene osobe iz stava 1. ovog člana u roku od petnaest (15) dana od njenog imenovanja i u slučaju bilo kakve promjene statusa te osobe dužni su u roku od petnaest (15) dana obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH o toj promjeni.
3. Ovlaštena osoba potpisuje sve izvještaje i odgovorna je za vođenje evidencije u vezi sa izvještajima, a na zahtjev Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine ovlaštena osoba mora dostaviti izvještaje na uvid. Političke stranke čuvaju sve svoje finansijske izvještaje najmanje šest (6) godina nakon podnošenja.
4. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine sve izvještaje stavlja na raspolaganje javnosti i preduzima odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da svi građani imaju pristup informacijama koje su sadržane u izvještajima.

Član 13.

Nadležnosti Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine

1. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je nadležna da ispita slučajeve u kojima nije postupljeno u skladu sa odredbama ovog zakona, i može određenim osobama narediti da odgovore na pitanja u pisanoj formi da bi se osigurali dokumentirani i drugi dokazi, te pribavile izjave svjedoka u vezi sa istragom koju je eventualno pokrenula Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine može da započne istragu ili preduzme odgovarajuće mjere samostalno ili po uloženom prigovoru.
2. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je nadležna za provođenje odredbi ovog zakona i nadležna je da odluči da li su politička stranka ili druga osoba prekršili odredbe ovog zakona, kao i da izrekne sankcije bilo kojoj političkoj stranci zbog nepridržavanja navedenih odredbi ili da preduzme odgovarajuće administrativne mjere u okviru svoje opće nadležnosti, u skladu sa zakonom.
3. Prije izricanja kazne ili preduzimanja administrativne mjere, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine nastojat će da postigne da politička stranka za koju je ustanovljeno da je prekršila odredbe ovog zakona, dobrovoljno otkloni uočene nedostatke, ako su oni otklonjivi.

Član 14.

Finansijska kontrola političkih stranaka

1. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine uspostavlja službu za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljnjem tekstu Služba za reviziju), koja pregleda i kontrolira finansijske izvještaje koje podnesu političke stranke i vrši reviziju finansiranja političkih stranaka u skladu sa ovim zakonom.
2. Revizija finansijskih izvještaja političke stranke uključuje izvještaje iz državnog i entitetskog sjedišta (uključujući i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine) i najmanje dvije regionalne kancelarije koje izabere Služba za reviziju.
3. Ako nakon podnošenja stranci završnog pismenog izvještaja o reviziji nema prigovora, revizor službeno potvrđuje nalaze revizije. Ovom potvrdom se dokazuje da je stanje finansijskog poslovanja, nakon pravilno obavljene revizije i na osnovu knjiga i dokumenata političke stranke i informacija i dokaza koje su dostavili izvršni odbori, u skladu sa odredbama ovog zakona. Ako su uloženi prigovori, revizor mora odbiti da službeno potvrdi reviziju ili mora da je izmijeni u skladu sa prigovorom. U potvrdi koju daje revizor moraju se navesti imena regionalnih ureda u kojima je revizija izvršena.
4. Potvrda revizora mora biti priložena uz finansijski izvještaj koji se dostavlja i objavljuje u "Službenom glasniku BiH".
5. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine osnovat će službu za reviziju vodeći računa o profesionalnoj osposobljenosti revizora. Centralna izborna komisija će biti zadužena za zapošljavanje i smjenjivanje radnika u službi za reviziju.
6. U smislu prethodnog stava, osoba koja je imenovana za revizora ne smije biti član izvršnog odbora, član glavnog odbora stranke, imenovan za knjigovođu ili zaposlen u stranci čije je poslovanje predmet revizije, odnosno u nekoj od regionalnih ureda te stranke, odnosno osoba koja je bila u navedenom svojstvu u periodu od tri godine prije navedenog imenovanja.
7. U slučaju da služba za reviziju smatra da treba obaviti detaljniji finansijski pregled kako bi se osiguralo da knjigovodstveni izvještaj bude vjerodostojan, službi za reviziju omogućava se pristup prostorijama stranke. Ako se pristup prostorijama stranke uskrati, smatra se da navedena stranka nije dostavila finansijski izvještaj i Centralna izborna komisija joj uskraćuje pravo da se kandidira na narednim izborima.

Član 15.

Uloga Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine

1. O svim nepravilnostima i kršenjima odredbi ovog zakona Služba za reviziju izvještava Centralnu izbornu komisiju BiH. U slučaju da politička stranka ne postupi prema odredbama ovog zakona, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je nadležna da izrekne novčanu kaznu u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.
2. Ako je politička stranka dobila sredstva u iznosu koji premašuje najveći utvrđeni godišnji prihod iz člana 3. d) ili premašuje najveći utvrđeni iznos priloga iz člana 5. ili na način koji je zabranjen članom 8., Centralna izborna komisija političkoj stranci izriče novčanu kaznu čiji iznos ne prelazi trostruki iznos sume koja je dobivena na nezakonit način. Ovim članom se ovakva kazna dozvoljava i izriče čak i ako ukupan iznos novčane kazne prekoračuje deset hiljada konvertibilnih maraka (10.000 KM).

Član 16.

Uloga Apelacionog vijeća

Apelaciono vijeće ima nadležnost da razmotri žalbe na odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine. Apelaciono vijeće je ovlašteno da izrekne novčane kazne u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 17.

Dužnost podnošenja izvještaja Parlamentu

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je dužna da svake godine podnese izvještaj o pregledanom stanju finansijskog poslovanja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Izvještaj se dijeli kao skupštinski štampani materijal.

Član 18.

brisan

Član 19.

brisan

Član 20.

1. Politička stranka obavezna je da, najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Službi za reviziju dostavi podatke o svojoj imovini, i to razvrstane prema iznosu, vrsti i porijeklu te imovine.
2. U slučaju bilo kakve promjene u imovini, političke stranke dužne su u roku od 15 dana obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH o toj promjeni.

Član 21.

Brisan

Član 21a.

Ovlašćuju se ustavnopravne komisije oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, utvrde prečišćeni tekst Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Član 22. Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", «Službenim novinama FBiH», «Službenom glasniku RS» i «Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH».

2.2. ZAKON O FINANSIRANJU POLITIČKIH STRANAKA IZ BUDŽETA REPUBLIKE, GRADA I OPĆINE¹

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uvjeti, visina, način obezbjeđivanja i raspodjela finansijskih sredstava iz budžeta Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Republika) i budžeta grada i općine (u daljnjem tekstu: jedinica lokalne samouprave) za finansiranje redovnog rada i pokriće dijela troškova izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, nezavisnih poslanika i odbornika i rada poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa.

Član 2.

Pravo na finansijska sredstva u skladu sa ovim zakonom ostvaruju:

- a) političke stranke i koalicije koje imaju poslanike, ili odbornike u skupštini,
- b) nezavisni poslanici i nezavisni odbornici, koji su izabrani kao nezavisni kandidati,
- v) političke stranke, liste nezavisnih kandidata i nezavisni kandidati sa potvrđenim izbornim listama i
- g) registrovane koalicije sa potvrđenom jedinstvenom listom kandidata.

Član 3.

Finansijska sredstva stečena u skladu sa ovim zakonom, koriste se za:

- a) finansiranje dijela troškova redovnog rada političke stranke, koalicije, nezavisnog poslanika, odnosno odbornika,
- b) pokriće dijela troškova izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, nezavisnih lista i nezavisnih kandidata kojima su potvrđene izborne liste za izbor poslanika, odnosno odbornika i
- v) pokriće dijela troškova rada poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa.

Član 4.

Finansijska sredstva za finansiranje troškova iz člana 3. ovog zakona, u djelokrugu Republike, obezbjeđuju se u budžetu Republike, a u djelokrugu jedinica lokalne samouprave u njihovim budžetima.

Član 5.

¹ „Službeni glasnik RS“ broj: 65/08

(1) Budžetom se obezbjeđuju finansijska sredstva za namjene utvrđene članom 3. tačka a) ovog zakona u iznosu ne manjem od 0,2 % ukupnih budžetskih prihoda budžeta iz prethodne godine.

(2) Sredstva iz stava 1. ovog člana raspoređuju se na sljedeći način:

a) 20 % raspoređuje se u jednakim iznosima političkim strankama i koalicijama koje imaju poslanike, odnosno odbornike u skupštini i nezavisnim poslanicima, odnosno odbornicima i

b) 80 % raspoređuje se srazmjerno broju osvojenih mandata, koje politička stranka, koalicija, nezavisni poslanik, odnosno odbornik ima u skupštini.

Član 6.

Ukoliko poslanik, odnosno odbornik, u toku trajanja mandata, napusti političku stranku, finansijska sredstva zadržava politička stranka kojoj je poslanik, odnosno odbornik do tada pripadao.

Član 7.

(1) Ministarstvo finansija, odnosno nadležna služba jedinice lokalne samouprave, sredstva iz člana 5. stav 2. ovog zakona doznačavaju političkim strankama, koalicijama, nezavisnim poslanicima odnosno odbornicima, do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) Nezavisni poslanici, odnosno odbornici dužni su da otvore poseban račun za redovno finansiranje njihove djelatnosti.

Član 8.

Troškovi izborne kampanje su:

a) troškovi štampanja plakata i plakatiranje,

b) troškovi štampanja predizbornih oglasa, proglosa, saopćenja i slično u javnim glasilima,

v) troškovi organizacije i provođenja predizbornih skupova,

g) troškovi štampanja, reprodukcije i slanja predizbornih materijala, koji se šalju biračima i

d) druge sa ovim povezane aktivnosti, u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Član 9.

(1) Sredstva za izbornu kampanju obezbjeđuju se u budžetu za godinu u kojoj se održavaju izbori u iznosu ne manjem od 0,05% ukupnih budžetskih prihoda iz prethodne godine.

(2) Ministarstvo finansija, odnosno nadležna služba jedinice lokalne samouprave, dužni su dvije trećine sredstava iz stava 1. ovog člana doznačiti najkasnije do dana održavanja izbora.

(3) U slučaju održavanja prijevremenih izbora obezbjeđuju se sredstva u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(4) Način raspodjele sredstava iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa izbornim propisima.

Član 10.

Sredstva za rad poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa dodjeljuju se radi pokrivanja:

a) paušalnih troškova za rad u izbornim jedinicama poslanika, odnosno odbornika,

b) putnih troškova u inostranstvo, ako organizator nije Narodna skupština Republike Srpske ili Vijeća naroda Republike Srpske, odnosno skupština jedinice lokalne samouprave,

v) troškova nabavke materijala - goriva, štampe, službenih glasnika i publikacija,

g) troškova smještaja i ishrane poslanika, delegata, odnosno odbornika, u vrijeme kada se ne održavaju sjednice skupštine ili vijeća i

d) ostale troškove vezane za rad poslanika, delegata, odnosno odbornika u klubovima i grupama.

Član 11.

Sredstva za rad poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa se mogu dodjeljivati političkim strankama za pokrivanje troškova iz člana 10. ovog zakona, kao i drugim organizacijama i korisnicima po odluci kluba, odnosno grupe.

Član 12.

Odluku i način raspodjele sredstava za potrebe iz člana 10. ovog zakona utvrđuju administrativne komisije Narodne skupštine i Vijeća naroda Republike Srpske, odnosno nadležni organ utvrđen poslovnikom skupštine jedinice lokalne samouprave.

Član 13.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Republike, općine i grada („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 17/00 i 62/04).

Član 14.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: 01-1140 /08
Datum: 04. juli 2008. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE
Mr Igor Radojičić

2.3. ZAKON O FINANSIRANJU POLITIČKIH STRANAKA IZ BUDŽETA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE²

Član 1.

Ovaj zakon regulira način finansiranja političkih stranaka iz budžeta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt).

Član 2.

Političkim strankama, u smislu ovog zakona, smatraju se organizacije koje građani slobodno i dobrovoljno organiziraju, a koje se u skladu sa zakonom registriraju kod nadležnog suda u Bosni i Hercegovini u svrhu ispoljavanja političkih aktivnosti i ostvarivanja političkih ciljeva, a upisane su u registar ureda političkih organizacija kod Osnovnog suda Brčko Distrikta.

Član 3.

1. Pravo na sredstva iz budžeta Brčko Distrikta imaju političke stranke koje je ovjerila Izborna komisija Bosne i Hercegovine za učešće na izborima za Skupštinu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
2. Koalicija koju je Izborna komisija Bosne i Hercegovine ovjerila za učešće na izborima za Skupštinu Brčko Distrikta ima status političke stranke pri raspodjeli sredstava reguliranih ovim zakonom.

Član 4.

Sredstva iz budžeta Brčko Distrikta će se izdvajati za:

- 1) Predizbornu kampanju političkih stranaka koje učestvuju na izborima za Skupštinu Brčko Distrikta;
- 2) Redovan rad političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Brčko Distrikta.

Član 5.

² „Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH” broj: 29/04

Sredstva izdvojena za predizbornu kampanju političkih stranaka osiguravaju se u godini u kojoj se održavaju redovni izbori za Skupštinu Brčko Distrikta i to u iznosu od 0,03% prihoda u budžetu Brčko Distrikta ili 60.000 KM zavisno od toga koji od ova dva iznosa je niži.

Član 6.

Sredstva izdvojena za predizbornu kampanju političkih stranaka raspodjeljuju se na osnovu sljedećih principa:

- 1) Svaka politička stranka ima pravo na pokriće troškova predizborne kampanje nastalih tokom 2 mjeseca prije dana održavanja izbora, u maksimalnom iznosu od 4.000 KM ;
- 2) U slučaju nedostatka sredstava iz tačke 1 ovog člana, postojeća sredstva će biti jednako raspodijeljena.

Član 7.

Troškovi predizborne kampanje odnose se na sredstva utrošena za:

- 1) plakate, reklame, bilborde, letke;
- 2) organiziranje javnih skupova;
- 3) druge aktivnosti u vezi s predizbornom kampanjom.

Član 8.

Sredstva izdvojena za redovan rad političkih stranaka po godišnjem osnovu iznose 0,1% prihoda u budžetu Brčko Distrikta ili 200.000 KM, zavisno od toga koji je od ova dva iznosa niži.

Član 9.

Sredstva izdvojena za redovan rad političkih stranaka raspodjeljuju se na osnovu sljedećih principa:

- 1) 30% sredstava se raspodjeljuje u jednakim iznosima svim političkim strankama zastupljenim u Skupštini Brčko Distrikta;
- 2) 50% sredstava se proporcionalno raspodjeljuje u skladu s brojem poslaničkih mjesta koja politička stranka ima u vrijeme raspodjele sredstava;
- 3) 20% sredstava se proporcionalno raspodjeljuje strankama opozicije u Skupštini Brčko Distrikta, u skladu s brojem poslaničkih mjesta. Stranke opozicije, u smislu ovog zakona, stranke su koje učestvuju u radu Skupštine Brčko Distrikta, ali ne pružaju podršku Vladi Brčko Distrikta. U slučaju da ovu kategoriju nije moguće izdvojiti, sredstva iz ove tačke dodaju se sredstvima iz tačke 2 ovog člana.

Član 10.

Sredstva za redovan rad političkih stranaka odnose se na troškove:

- 1) održavanja stalnih prostorija na teritoriji Brčko Distrikta;
- 2) provođenja političkog istraživanja i analize političke strategije;
- 3) angažiranja u političkom obrazovanju u registraciji birača;
- 4) osnivanja fondacija i drugih organizacija koje unapređuju interese političke stranke;
- 5) zastupanja pred sudom u politički relevantnim sporovima;
- 6) promoviranja programa i ciljeva političke stranke u skladu sa zakonom.

Član 11.

Prijave za sredstva za predizbornu kampanju i redovan rad političkih stranaka podnose se Izornoj komisiji Brčko Distrikta.

Član 12.

Raspodjelu sredstava na način iz člana 6. i člana 9. ovog zakona obavlja Odjeljenje za budžet i finansije Vlade Brčko Distrikta, na osnovu podataka koje mu dostavi Izborna komisija Brčko Distrikta.

Član 13.

Kontrolu finansiranja i korišćenja sredstava za predizbornu kampanju i redovan rad političkih stranaka vrši Izborna komisija Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih partija (« Službeni glasnik BiH » broj 22/00), Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine (« Službeni glasnik BiH » brojevi 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02 i 20/04).

Član 14.

1. Ovaj zakon stupa na snagu osmog (8) dana od dana objavljivanja u «Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH».
2. Članovi 8. i 9. ovog zakona primjenjivat će se od 01. januara 2005. godine.

Broj: 0-02-022-246/04
Brčko, 28. juli 2004. godine

Predsjednik
Skupštine Brčko Distrikta
Mirsad Đapo, dipl.pravnik

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIRANJU POLITIČKIH STRANAKA IZ BUDŽETA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE³

Član 1.

U zakonu o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (« Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH » broj 29/04), u članu 1. iza stava 1) dodaje se stav 2), koji glasi :
« Na ostala pitanja načina i uvjeta pod kojima političke stranke i članovi političkih stranaka, koji djeluju u njihovo ime, obezbjeđuju sredstva za rad, neposredno se primjenjuju odredbe Zakona o finansiranju političkih partija (« Službeni glasnik BiH » broj 22/00). »

Član 2.

U članu 4. stavu 1) tački 2., i članovima 8., 10. i 13. Zakona o finansiranju stranaka iz budžeta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, iza riječi « političkih stranaka » dodaju se riječi « i njihovih poslaničkih klubova u Skupštini Brčko Distrikta ».

Član 3.

Dosadašnji član 9. Zakona o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine mijenja se i ubuduće će glasiti:

« (1) Sredstva izdvojena za redovan rad političkih stranaka i njihovih poslaničkih klubova u Skupštini Brčko Distrikta raspoređuju se na taj način da se 30% sredstava raspoređuje u jednakim iznosima svim poslaničkim klubovima političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Brčko Distrikta, dok se 70% ukupnog iznosa raspoređuje srazmjerno broju poslaničkih mjesta koja svaka politička stranka ima u Skupštini Brčko Distrikta u trenutku raspodjele.

(2) Nezavisni poslanik može biti član jednog poslaničkog kluba, po svom izboru, a njegova prava i dužnosti su jednaki pravima i dužnostima ostalih članova tog poslaničkog kluba.

(3) Detaljniji način raspodjele sredstava iz stava (1) ovog člana uredit će se Poslovníkom Skupštine Brčko Distrikta. »

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u « Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH ».

Broj: 0-02-022-53/07
Brčko, 5. maja 2007. godine

Predsjednik
Skupštine Brčko Distrikta BiH
Prof. dr Milan Tomić, s.r.

³ „Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH” broj: 14/07

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIRANJU POLITIČKIH STRANAKA IZ BUDŽETA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE⁴

Član. 1

U Zakonu o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH" broj 29/04), član 12. mijenja se i glasi:

"Raspodjelu sredstava na način iz člana 6. i člana 9. ovog zakona obavlja Direkcija za finansije Brčko Distrikta, na osnovu podataka koje joj dostavi Izborna komisija Brčko Distrikta."

Član. 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog (8) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".

2.4. IZBORNI ZAKON BOSNE I HERCEGOVINE⁵

POGLAVLJE 15 FINANSIRANJE KAMPANJE

Član 15.1

Politička stranka i nezavisni kandidat koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za učešće na izborima, Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti finansijski izvještaj za period koji počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru. Osim toga, u roku od trideset dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u «Službenom glasniku BiH» podnosi se i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora. Ovi izvještaji sadrže:

1. raspoloživu gotovinu;
2. sve prihode i rashode, zasnovane na članarini, transparentnim priložima iz inozemstva, priložima fizičkih i pravnih osoba, priložima u obliku robe i usluga (u daljnjem tekstu: prilozi u naturi), prihodima na vlastitu imovinu i poduzetničke aktivnosti, u skladu s odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, kreditima, pozajmicama, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za period izvještavanja koje odredi Centralna izborna komisija BiH;
3. identitet osobe ili izvora uplate i doprinosa u naturi, kao i identitet osobe koja je primila takvu uplatu koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka, zajedno sa datumom i iznosom takve uplate;
4. ukupan iznos svih dospjelih dugovanja i ukupan iznos isplata po sljedećim osnovama: troškovi štampanja plakata i plakatiranja, troškovi štampanja predizbornih oglasa, proglasa, saopćenja i sl. u javnim glasilima, troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova i troškovi štampanja, reprodukcije i slanja predizbornog materijala koji se šalje biračima; i
5. iznos i vrstu neizmirenih dugova i obaveza koje duguje podnosilac izvještaja ili koje treće osobe duguju podnosiocu izvještaja, a u slučaju da su takvi dugovi i obaveze izmireni za manji iznos od njihovog prijavljenog iznosa ili vrijednosti, i izjavu koja se odnosi na okolnosti i uvjete pod kojima su takvi dugovi ili obaveze otpisani.

⁴ „Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH” broj: 19/07

⁵ “Službeni glasnik BiH” br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10.

(2) Prijava za učešće na izborima političke stranke i nezavisnog kandidata neće biti ovjerena ukoliko politička stranka i nezavisni kandidat ne podnese finansijski izvještaj za period koji počinje tri mjeseca prije početka perioda za podnošenje prijave za ovjeru.

(3) Centralna izborna komisija BiH neće izdavati uvjerenje osobama koje su dobile mandat na svim nivoima neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim zakonom ukoliko njihova politička stranka i nezavisni kandidat ne podnesu Centralnoj izbornoj komisiji BiH finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana objave rezultata izbora u roku od 30 dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u "Službenom glasniku BiH".

Član 15.2

(1) Centralna izborna komisija BiH donosi pravila i propise za provođenje odredbi ovog poglavlja kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja.

(2) Svi podnosioci izvještaja moraju podnijeti i dodatne izvještaje u skladu sa zahtjevom Centralne izborne komisije BiH ili Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Član 15.3

(1) Svaki politički subjekt imenuje ovlaštenu osobu, koja je odgovorna za podnošenje izvještaja i vođenje knjiga, i koja je ovlaštena da kontaktira sa Centralnom izbornom komisijom BiH.

(2) Podnosioci izvještaja obavještavaju Centralnu izbornu komisiju BiH o imenovanju ovlaštene osobe iz stava (1) ovog člana u roku od tri dana od njenog imenovanja i, u slučaju bilo kakve promjene njenog statusa, dužni su obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH u roku od tri dana.

(3) Ovlaštena osoba potpisuje sve izvještaje i odgovorna je za vođenje evidencije u vezi sa izvještajima. Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, ovlaštena osoba dostavlja izvještaje na uvid.

Član 15.4

Nezavisni kandidat neposredno je odgovoran za podnošenje izvještaja Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Član 15.5

Centralna izborna komisija BiH osigurava javnosti pristup svim izvještajima i poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala da svi građani imaju nesmetan pristup informacijama koje su sadržane u izvještajima.

Član 15.6

(1) Centralna izborna komisija BiH ovlaštena je da ispita slučajeve u kojima nije postupljeno u skladu s odredbama ovog poglavlja, i može određenim osobama narediti da odgovore na pitanja u pisanoj formi, kako bi se osigurali dokumentirani i drugi dokazi, te pribavile izjave svjedoka u vezi sa istragom koju je poduzela Centralna izborna komisija BiH. Centralna izborna komisija BiH može početi istragu ili poduzeti odgovarajuće mjere izvršenja, samostalno ili po prigovoru.

(2) Centralna izborna komisija BiH nadležna je za provedbu odredbi ovog poglavlja i ovlaštena je da odluči da li je politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat ili druga osoba prekršila odredbe ovog poglavlja, kao i da izrekne sankcije bilo kojoj političkoj stranci, koaliciji, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnom kandidatu zbog nepoštivanja navedenih odredbi, ili da poduzme odgovarajuće administrativne mjere u okviru svoje opće nadležnosti u skladu s ovim zakonom.

(3) Prije izricanja kazne ili poduzimanja administrativne mjere, Centralna izborna komisija BiH nastojat će postići da politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat, za koje je ustanovljeno da su prekršili odredbe ovog poglavlja, dobrovoljno postupe po tim odredbama.

Član 15.7

(1) Svaki kandidat za izbornu funkciju na nivou Bosne i Hercegovine ili na nivou entiteta dužan je, u roku od 15 dana od dana prihvatanja kandidature za izbore, podnijeti Centralnoj izbornoj komisiji BiH, na određenom obrascu, potpisanu izjavu o svom ukupnom imovinskom stanju koja sadrži:

- 1) sadašnje prihode i izvore prihoda, uključujući sve prihode, plaće, dobit od imovine, priloge iz člana 15.1 ovog zakona, uplate i druge zarade ostvarene u Bosni i Hercegovini i inozemstvu u protekloj kalendarskoj godini;
- 2) imovinu, uključujući novac, račune u banci, poslovnu dokumentaciju, dionice, vrijednosne papire, obveznice, nekretnine, ličnu imovinu, stanarsko pravo i drugu imovinu i dobra u vrijednosti većoj od 5.000 KM, u Bosni i Hercegovini i inozemstvu; i
- 3) rashode i druge obaveze, uključujući sva dugovanja, obaveze, mjenice, kredite i garancije za takve obaveze u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

(2) Izjava treba da uključuje podatke o imovinskom stanju kandidata i članova njihove uže porodice; bračnog druga, djece i članova domaćinstva prema kojima kandidat ima zakonsku obavezu izdržavanja.

Član 15.8

(1) Kandidati izabrani na svim nivoima vlasti, osim nivoa Bosne i Hercegovine i nivoa entiteta, dužni su, u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u «Službenom glasniku BiH», na posebnom obrascu, predati Centralnoj izbornoj komisiji BiH potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz člana 15.7 ovog zakona.

(2) Izabrani član organa vlasti na svim nivoima dužan je da Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnese izvještaj o imovinskom stanju u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata u smislu člana 1. 10 stav (1) tačke 1), 4), 5), 6). 7) i 8) ovog zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

(3) Centralna izborna komisija BiH donosi uputstva kojima se bliže određuje izgled i način ispunjavanja obrazaca iz stava (1) ovog člana i člana 15.7 ovog zakona.

Član 15.9

Centralna izborna komisija BiH omogućava da obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupni javnosti. Centralna izborna komisija BiH nije odgovorna za tačnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu.

Član 15.10

(1) U roku od sedam dana od zaključivanja Centralnog biračkog spiska, Centralna izborna komisija BiH objavljuje broj birača za svaku izbornu jedinicu. Taj broj je osnov za određivanje maksimalnog iznosa sredstava koji politički subjekt može potrošiti za finansiranje izborne kampanje.

(2) Maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje troškova izborne kampanje za izbore izračunava se tako da se broj birača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt iz stava (1) ovog člana ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa:

- 1) 30 feninga.....za izbore za načelnika općine/gradonačelnika i za članove općinskog vijeća/ skupštine općine
- 2) 20 feningaza izbore za članove kantonalnih skupština
- 3) 30 feninga..... za izbore za članove Narodne skupštine Republike Srpske

i Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH

- 4) 30 feninga za izbore za članove Parlamentarne skupštine BiH
- 5) 30 feninga za izbore za članove Predsjedništva BiH
- 6) 30 feninga za izbore za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske

(3) Za izbore iz stava (2) tačka a) ovog člana u općinama u kojima je broj birača upisanih u Centralni birački spisak manji od 3.000, smatra se da je upisano u Centralni birački spisak 3.000 birača.

(4) U slučaju ponavljanja izbora u izbornoj jedinici, odnosno biračkom mjestu troškovi izborne kampanje po biraču mogu iznositi do 30% troškova poništenih izbora u izbornoj jedinici odnosno biračkom mjestu.

2.5. PODZAKONSKI AKTI

2.5.1. PRAVILNIK O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA POLITIČKIH STRANAKA⁶

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Član 1. (Primjena)

Ovim pravilnikom utvrđuje se način podnošenja godišnjeg finansijskog izvještaja, sadržaj i forma godišnjeg finansijskog izvještaja, kontrola finansijskih izvještaja koje su političke stranke obavezne podnositi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna izborna komisija BiH) i način pristupa javnosti informacijama koje su sadržane u izvještaju o reviziji i finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Član 2. (Obim primjene)

Odredbе ovog pravilnika odnose se na sve političke stranke koje su u skladu sa zakonom registrirane kod nadležnog organa u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH).

POGLAVLJE II. NAČIN PODNOŠENJA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Član 3. (Finansijski izvještaj)

⁶ „Službeni glasnik BiH“ broj: 61/06

(1) Političke stranke podnose Centralnoj izbornoj komisiji BiH godišnji finansijski izvještaj za svaku kalendarsku (računovodstvenu) godinu.

(2) Centralna izborna komisija BiH može zatražiti od političkih stranaka podnošenje i dodatnih finansijskih izvještaja, dokumenata, objašnjenja i informacija, ako ih smatra neophodnim za potpuno i tačno obavljanje revizije.

Član 4. (Godišnji obračun)

(1) Finansijske izvještaje iz člana 3. stav (1) ovog pravilnika podnose sve političke stranke do 31.marta za prethodnu godinu.

(2) Zajedno s ovim izvještajem, političke stranke obavezne su dostaviti i godišnje obračune ovjerene od nadležnih institucija BiH.

Član 5. (Obrasci)

(1) Godišnji finansijski izvještaj političkih stranaka iz člana 3. stav (1) ovog pravilnika podnosi se na obrascima koji su sastavni dio ovog pravilnika, a to su:

a) Opći podaci o političkoj stranci	Obrazac 1
1) teritorijalna struktura političke stranke	Obrazac 1-1
b) Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke	Obrazac 2
1) pregled stanja blagajne	Obrazac 2-1
c) Ukupni prihodi političke stranke (izvori finansiranja)
s pregledom prihoda po organizacionim dijelovima stranke	Obrazac 3
1) prilozi fizičkih osoba veći od 100 KM	Obrazac 3-a
2) prilozi pravnih osoba veći od 100 KM	Obrazac 3-b
3) prihodi političke stranke od imovine	Obrazac 3-c
4) dobit pravnih osoba u vlasništvu političke stranke	Obrazac 3-d
5) nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu plaćati	Obrazac 3-e
6) prihodi iz budžeta	Obrazac 3-f
d) Rashodi političke stranke s pregledom rashoda
po organizacionim dijelovima stranke	Obrazac 4
1) režijsko-administrativni i ostali troškovi	Obrazac 4-1
2) troškovi propagande	Obrazac 4-2
e) Pozajmice, krediti i dugovi	Obrazac 5.

(2) Obrasci se moraju tačno, precizno i čitko popuniti štampanim slovima.

(3) Tačnost i potpunost podataka u svakom obrascu svojim potpisom ovjerava predsjednik političke stranke ili druga ovlaštena osoba.

Član 6.
(Omladinske organizacije)

(1) Političke omladinske organizacije prihode iz budžeta prikazuju na Obrascu 3-f, odnosno na obrascu na kojem politička stranka prikazuje svoje prihode iz ovih izvora.

(2) Ovi prihodi političkih omladinskih organizacija prikazuju se odvojeno od prihoda političke stranke.

POGLAVLJE III. SADRŽAJ I FORMA GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA POLITIČKE STRANKE

Član 7.
(Popunjavanje obrasca)

(1) Prilikom podnošenja godišnjeg finansijskog izvještaja politička stranka dužna je podnijeti popunjene sve obrasce navedene u članu 5. ovog pravilnika.

(2) Finansijski izvještaj na nivou stranke podnosi se na obrascima 1, 1-1, 2, 2-1, 3, 3-f, 4 i 5, a za organizacione dijelove stranke na ostalim obrascima navedenim u članu 5. ovog pravilnika, i to posebno za svaki organizacioni dio političke stranke.

Član 8.
(Podaci)

Kod svih obrazaca iz člana 5. ovog pravilnika u gornjem desnom uglu nalazi se prostor za upisivanje sljedećih podataka:

- a) broj stranica obrasca,
- b) šifra stranke koju određuje i upisuje Centralna izborna komisija BiH i
- c) izvještajni period za koji se podnosi obrazac.

Član 9.
(Opći podaci o političkoj stranci)

(1) U obrazac 1, *Opći podaci o političkoj stranci*, unose se svi podaci o političkoj stranci na koju se finansijski izvještaj odnosi, i to:

- a) naziv političke stranke pod kojim je registrirana kod nadležnog suda,
- b) skraćeni naziv,
- c) sjedište, adresa, telefon, faks, e-mail adresa,
- d) identifikacioni broj dobiven od nadležnog poreskog organa,
- e) šifra djelatnosti,
- f) sud u kojem je izvršena registracija,
- g) broj i datum upisa u sudski registar,

- h) broj zaposlenih u stranci,
- i) osobe ovlaštene za zastupanje stranke: ime i prezime, dužnost u stranci i adresa,
- j) ovlaštena osoba za finansijske izvještaje: ime i prezime, adresa i telefon i
- k) da li stranka ima organizacione dijelove nižeg nivoa (odgovor DA ili NE).

(2) Za tačnost podataka u izvještaju odgovoran je predsjednik političke stranke ili druga ovlaštena osoba, koja svojim potpisom ovjerava obrazac.

Član 10.

(Podaci o teritorijalnoj strukturi političke stranke)

U Obrazac 1-1, *Teritorijalna struktura političke stranke*, unose se za sve nivoe organiziranja (glavni uredi, entitetske, kantonalne, općinske i druge organizacije) sljedeći podaci:

- a) naziv organizacionog dijela političke stranke i
- b) adresa, telefon i faks.

Član 11.

(Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke)

U Obrazac 2, *Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke*, unose se sljedeći podaci:

- a) naziv organizacionog dijela političke stranke,
- b) broj računa,
- c) naziv banke,
- d) stanje računa na dan 1. januara za godinu za koju se podnosi finansijski izvještaj, odnosno ako je račun otvoren nakon tog datuma, stanje na dan otvaranja računa,
- e) ukupan promet ulaza bez početnog salda (za traženu godinu),
- f) ukupan promet izlaza (za traženu godinu) i
- g) stanje na dan 31. decembra za godinu za koju se podnosi izvještaj, odnosno u slučaju da je račun ranije ugašen, do momenta gašenja računa.

Član 12.

(Pregled stanja blagajne)

U Obrazac 2-1, *Pregled stanja blagajne*, unose se sljedeći podaci:

- a) naziv organizacionog dijela stranke,
- b) saldo blagajne na početku perioda,
- c) ukupni ulazi u blagajnu,
- d) ukupni izlazi iz blagajne i
- e) saldo blagajne na kraju perioda.

Član 13.

(Ukupni prihodi političke stranke - izvori finansiranja)

(1) U Obrazac 3, *Ukupni prihodi političke stranke- izvori finansiranja*, unose se sljedeći podaci:

- a) Članarina
 - 1) ukupno naplaćena članarina u KM
 - 2) broj članova stranke koji su platili članarinu

- b) Finansijski prilozi fizičkih osoba i članova stranke (detalji u Obrascu 3-a)
 - 1) ukupan iznos naplaćen u KM
- c) Prilozi pravnih osoba (detalji u Obrascu 3-b)
 - 1) ukupan iznos naplaćen u KM
- d) Prihodi od imovine političke stranke (detalji u Obrascu 3-c)
 - 1) ukupan iznos prihoda po ovom osnovu u KM.

Na ovu poziciju unosi se iznos ostvarenog prihoda u izvještajnom periodu.

- e) Dobit pravnih osoba u vlasništvu političke stranke (detalji u Obrascu 3-d)
 - 1) ukupan iznos prihoda po ovom osnovu u KM
- f) Prihodi od poklona i usluga koje politička stranka nije imala obavezu platiti (detalji u Obrascu 3-e)
 - 1) ukupan iznos prihoda po ovom osnovu u KM
- g) Prihodi iz budžeta (detalji u Obrascu 3-f)
 - 1) ukupan iznos prihoda po ovom osnovu u KM i
- h) Ukupni prihodi političke stranke u KM u izvještajnom periodu po svim osnovama.

(2) Sastavni dio ovog obrasca je prilog uz Obrazac 3 u koji se unose izvori finansiranja političke stranke po organizacionim dijelovima.

(3) Pod fizičkom i pravnom osobom podrazumijevaju se domaće i strane fizičke i pravne osobe.

(4) Ako politička stranka ostvari prihod koji nije obuhvaćen u stavu (1) ovog člana, dužna je uz Obrazac 3 dostaviti posebnu specifikaciju koja će sadržavati: naziv organizacionog dijela političke stranke, osnov i vrstu ostvarenog prihoda, iznos prihoda i druge činjenice kojima se dokazuje da ostvareni prihod nije moguće iskazati u prihodima navedenim u stavu (1) ovog člana.

(5) Novčana sredstva koja jedan organizacioni dio prenosi drugom organizacionom dijelu unutar političke stranke ne smatra se prihodom iz stava (1) ovog člana i ne iskazuje se na Obrascu 3 iz člana 5. ovog pravilnika.

Član 14.

(Prilozi fizičkih osoba veći od 100 KM)

U Obrazac 3-a, *Prilozi fizičkih osoba veći od 100 KM*, unose se sljedeći podaci:

- a) naziv organizacionog dijela stranke,
- b) ukupan iznos priloga čija je pojedinačna vrijednost manja od 100 KM,
- c) prezime i ime donatora čiji je prilog veći od 100 KM,
- d) jedinstveni matični broj donatora (ove informacije su samo za službenu upotrebu i neće biti stavljene na uvid javnosti),
- e) datum kada je prilog dat i
- f) iznos priloga.

Član 15.

(Prilozi pravnih osoba veći od 100 KM)

U Obrazac 3-b, *Prilozi pravnih osoba veći od 100 KM*, unose se sljedeći podaci:

- a) naziv organizacionog dijela stranke,
- b) ukupan iznos priloga čija je pojedinačna vrijednost manja od 100 KM,
- c) naziv pravne osobe čiji je prilog veći od 100 KM,
- d) identifikacioni broj dobiven od nadležnog poreskog organa (ove informacije su samo za službenu upotrebu i neće biti stavljene na uvid javnosti),
- e) datum kada je prilog dat i
- f) iznos priloga.

Član 16.

(Prihodi političke stranke od imovine)

U Obrazac 3-c, *Prihodi političke stranke od imovine*, unose se sljedeći podaci:

- a) naziv organizacionog dijela stranke,
- b) vrsta imovine na osnovu koje se ostvaruju prihodi,
- c) korisnik imovine političke stranke,
- d) broj ugovora, odluke, rješenja itd. (Centralna izborna komisija BiH može zatražiti da politička stranka dostavi kopije ovih dokumenata),
- e) iznos ostvarenog prihoda i
- f) iznos sredstava koji je politička stranka naplatila.

Član 17.

(Dobit od pravnih osoba u vlasništvu političke stranke)

U Obrazac 3-d, *Dobit od pravnih osoba u vlasništvu političke stranke*, unose se sljedeći podaci:

- a) naziv pravne osobe,
- b) identifikacioni broj dobiven od nadležnog poreskog organa,
- c) šifra i naziv djelatnosti pravne osobe,
- d) učešće političke stranke u vlasništvu (%),
- e) iznos dobiti koja je prenesena političkoj stranci i
- f) datum prijenosa dobiti.

Član 18.

(Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu plaćati)

U Obrazac 3-e, *Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu plaćati*, unose se sljedeći podaci:

- a) naziv organizacionog dijela političke stranke,
- b) donator,
- c) vrsta poklona ili usluge,
- d) datum primljenog poklona ili usluge,
- e) ukupna vrijednost poklona ili usluge i
- f) vrijednost koju politička stranka nije imala obavezu platiti.

Član 19.

(Prihodi iz budžeta)

(1) Obrazac 3-f, *Prihodi iz budžeta*, popunjava se na nivou političke stranke i u njemu se evidentiraju sva sredstva iz budžeta svih nivoa vlasti koja je politička stranka primila u izvještajnom periodu.

(2) U ovaj obrazac unose se sljedeći podaci:

- a) naziv organizacionog dijela političke stranke,
- b) naziv nivoa vlasti,
- c) broj i datum odluke i
- d) ukupan iznos prihoda.

(3) Prihodom iz budžeta smatra se samo prihod definiran članom 3. stav (1) tačka d) i članom 10. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Član 20. (Rashodi političke stranke)

(1) Podatke o rashodima politička stranka iskazuje u Obrascu 4.

(2) U Obrazac 4, *Rashodi političke stranke*, unose se sljedeći podaci:

- a) režijsko-administrativni i ostali troškovi izraženi u KM (detalji u Obrascu 4-1),
- b) troškovi propagande (detalji u Obrascu 4-2) i
- c) ukupni rashodi u izvještajnom periodu po svim osnovama.

(3) Sastavni dio ovog obrasca je prilog uz Obrazac 4 u koji se unose rashodi političke stranke po organizacionim dijelovima.

(4) Novčana sredstva koja jedan organizacioni dio prenosi drugom organizacionom dijelu unutar političke stranke ne smatra se rashodom iz stava (2) ovog člana i ne iskazuje se na Obrascu 4 iz člana 5. ovog pravilnika

Član 21. (Režijsko-administrativni i ostali troškovi)

U Obrazac 4-1, *Režijsko-administrativni i ostali troškovi*, (unose se svi troškovi osim troškova propagande), unose se sljedeći podaci:

- a) naziv organizacionog dijela političke stranke,
- b) vrsta troška,
- c) konto i
- d) iznos.

Član 22. (Troškovi propagande)

U Obrazac 4-2, *Troškovi propagande*, unose se sljedeći podaci:

- a) naziv organizacionog dijela stranke,
- b) vrsta troškova i to: troškovi štampanja plakata i plakatiranja, troškovi štampanja predizbornih oglasa, proglašenja, saopćenja i sl. u javnim glasilima, troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova i troškovi štampanja, umnožavanja i slanja predizbornog materijala biračima i ostali troškovi,
- c) konto i
- d) iznos.

Član 23. (Pozajmice, krediti i dugovi)

(1) U Obrazac 5, *Pozajmice, krediti i dugovi*, unose se sljedeći podaci:

a) Ukupne obaveze po kreditima i pozajmicama - 5.1 Obaveze političke stranke po kreditima i pozajmicama:

- 1) naziv davaoca kredita ili pozajmice,
- 2) iznos kredita ili pozajmice,
- 3) datum realizacije kredita ili pozajmice,
- 4) visina rate i
- 5) rok vraćanja kredita ili pozajmice.

b) Ukupne obaveze po dugovanjima - 5.2 Ostala dugovanja:

- 1) naziv povjerioca,
- 2) iznos duga,
- 3) datum nastanka duga,
- 4) visina rate i
- 5) rok vraćanja duga.

(2) Centralna izborna komisija BiH može zatražiti da politička stranka dostavi kopije dokumenata o dugovanjima po osnovu kredita, pozajmica ili nekom drugom osnovu.

POGLAVLJE IV. KONTROLA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Član 24.

(Revizija finansijskog izvještaja)

(1) Pregled, kontrolu i reviziju finansijskog izvještaja iz člana 3. ovog pravilnika obavlja Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH (u daljnjem tekstu: Služba za reviziju).

(2) Revizija finansijskog izvještaja obavlja se radi davanja mišljenja o tome da li je politička stranka postupala u skladu s odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Revizija se obavlja u skladu sa standardima revizije.

Član 25.

(Služba za reviziju)

(1) Prilikom pregleda finansijskog izvještaja, Služba za reviziju, između ostalog, utvrđuje da li:

- a) je izvještaj podnesen na propisanim obrascima iz ovog pravilnika;
- b) su obrasci pravilno popunjeni;
- c) su obrasci potpuni (sveobuhvatni);
- d) izvještaj obuhvata sve poslovne promjene;
- e) su analitičke evidencije tačno sabrane;
- f) su podaci u izvještaju pravilno razvrstani po obrascima i
- g) je izvještaj dostavljen pravovremeno, odnosno u propisanom roku.

(2) Pregled, kontrola i revizija finansijskog izvještaja obavlja se u skladu s Pravilnikom o administrativnim procedurama pregleda i kontrole finansijskih izvještaja političkih stranaka, broj: 01-07-1267/05, od 5.5.2005. godine.

Član 26.

(Centralna izborna komisija BiH)

(1) Ako Centralna izborna komisija BiH smatra da politička stranka nije postupila u skladu s odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i ovog pravilnika, prije izricanja kazne ili preduzimanja administrativne mjere, nastojat će postići da politička stranka, za koju je ustanovljeno da je prekršila odredbe navedenog zakona i ovog pravilnika, dobrovoljno postupi i otkloni uočene nepravilnosti, u roku koji ne može biti duži od 30 dana.

(2) Centralna izborna komisija BiH može početi istragu ili preduzeti odgovarajuće mjere i po uloženim prigovorima.

Član 27.

(Sankcije i administrativne mjere)

(1) Ako politička stranka ne postupi na način i u roku utvrđenom u članu 26. stav (1) ovog pravilnika, Služba za reviziju predložit će Centralnoj izbornoj komisiji BiH da političkoj stranci izrekne sankciju ili preduzme odgovarajuću administrativnu mjeru.

(2) Centralna izborna komisija BiH će posebnim aktom utvrditi kriterije za izricanje i visinu sankcija političkim subjektima, u skladu s članom 15. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

POGLAVLJE V. NAČIN PRISTUPA JAVNOSTI INFORMACIJAMA KOJE SU SADRŽANE U IZVJEŠTAJU O REVIZIJI I FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA POLITIČKIH STRANAKA

Član 28.

(Mišljenje revizora)

(1) Podaci o prihodima svih političkih stranaka na Obrascu 3 finansijskog izvještaja, podneseni Centralnoj izbornoj komisiji BiH, objavljuju se na web stranici Centralne izborne komisije BiH.

(2) Izvještaj o reviziji s mišljenjem i nalazom revizora o finansijskom izvještaju i finansiranju političke stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka objavljuje se na web stranici Centralne izborne komisije BiH.

(3) Potvrda revizora o finansijskom izvještaju i finansiranju političke stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka s Obrascem 3 finansijskog izvještaja političke stranke objavljuje se u «Službenom glasniku BiH» i na web stranici Centralne izborne komisije BiH.

POGLAVLJE VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

(Prestanak primjene)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», br. 10/04).

Član 30.

(Stupanje na snagu i objavljivanje u službenim glasilima)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom glasniku BiH», «Službenim novinama FBiH», «Službenom glasniku RS» i «Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH».

Broj: 01-02-2-1415/06
Sarajevo, juli 2006. godine

Predsjednik Centralne izborne komisije BiH
Branko Petrić

2.5.2. PRAVILNIK O PREDIZBORNIM I POSTIZBORNIM FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA POLITIČKIH SUBJEKATA⁷

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Član 1. (Primjena)

Ovim pravilnikom uređuje se način podnošenja finansijskih izvještaja, sadržaj i forma finansijskih izvještaja i kontrola finansijskih izvještaja političkih stranaka i nezavisnih kandidata koji učestvuju na izborima (u daljnjem tekstu: politički subjekti) koje su političke stranke i nezavisni kandidati obavezni podnositi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna izborna komisija BiH).

Član 2. (Obim primjene)

Odredbe ovog pravilnika odnose se na sve političke subjekte koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

POGLAVLJE II. NAČIN PODNOŠENJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Član 3. (Finansijski izvještaj)

(1) Politički subjekti koji učestvuju na izborima za organe vlasti BiH na svim nivoima dužni su Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti:

- a) finansijski izvještaj koji obuhvata period koji počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru i završava danom podnošenja prijave za ovjeru i
- b) dodatni finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru do dana ovjere izbornih rezultata.

(2) Centralna izborna komisija BiH može zatražiti od političkih subjekata podnošenje i dodatnih finansijskih izvještaja, dokumenata, objašnjenja i informacija, ako ih smatra neophodnim za potpuno i tačno obavljanje revizije.

Član 4. (Rokovi)

(1) Finansijski izvještaj iz člana 3. stav (1) tačka a) ovog pravilnika podnose svi politički subjekti u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za učešće na izborima.

(2) Finansijski izvještaj iz člana 3. stav (2) tačka b) ovog pravilnika podnose svi politički subjekti koji su učestvovali na izborima u roku od 30 dana od dana kada Centralna izborna komisija BiH objavi konačne izborne rezultate.

⁷ „Službeni glasnik BiH“ broj: 61/06

Član 5. (Obrasci)

(1) Finansijske izvještaje iz člana 3. stav (1) tač. a) i b) ovog pravilnika politički subjekti podnose na obrascima utvrđenim članom 5. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i koji su sastavni dio ovog pravilnika. To su:

a) Opći podaci o političkom subjektu	Obrazac 1
1) teritorijalna struktura političke stranke	Obrazac 1-1
b) Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke	Obrazac 2
2) pregled stanja blagajne političkog subjekta	Obrazac 2-1
c) Ukupni prihodi političkog subjekta (izvori finansiranja), političke stranke i pregled prihoda po organizacionim dijelovima stranke	Obrazac 3
1) prilozi fizičkih osoba veći od 100 KM	Obrazac 3-a
2) prilozi pravnih osoba veći od 100 KM	Obrazac 3-b
3) prihodi političke stranke od imovine	Obrazac 3-c
4) dobit pravnih osoba u vlasništvu političke stranke	Obrazac 3-d
5) nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu plaćati	Obrazac 3-e
6) prihodi iz budžeta	Obrazac 3-f
d) Rashodi političkog subjekta, a političke stranke i pregled rashoda po organizacionim dijelovima stranke	Obrazac 4
1) režijsko-administrativni i ostali troškovi	Obrazac 4-1
2) troškovi propagande	Obrazac 4-2
e) Pozajmice, krediti i dugovi	Obrazac 5.

(2) Obrasci se moraju tačno, precizno i čitko popuniti štampanim slovima.

(3) Tačnost i potpunost podataka u svakom obrascu svojim potpisom ovjeravaju politički subjekti (za političku stranku predsjednik ili druga ovlaštena osoba).

POGLAVLJE III. SADRŽAJ I FORMA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA POLITIČKIH SUBJEKATA

Član 6. (Popunjavanje obrazaca)

(1) Prilikom podnošenja finansijskog izvještaja politički subjekti dužni su podnijeti popunjene sve obrasce navedene u članu 5. ovog pravilnika.

(2) Za tačnost podataka prezentiranih u izvještaju odgovorni su politički subjekti (za političku stranku predsjednik političke stranke ili druga ovlaštena osoba koja svojim potpisom ovjerava obrazac).

POGLAVLJE IV. KONTROLA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Član 7.
(Služba za reviziju)

(1) Služba za reviziju, prilikom pregleda finansijskog izvještaja političkih subjekata, utvrđuje da li:

- a) je izvještaj podnesen na propisanim obrascima iz ovog pravilnika,
- b) su obrasci pravilno popunjeni,
- c) su obrasci potpuni (sveobuhvatni),
- d) izvještaj obuhvata sve poslovne promjene,
- e) su analitičke evidencije tačno sabrane,
- f) su podaci u izvještaju pravilno razvrstani po obrascima i
- g) je izvještaj dostavljen pravovremeno, odnosno u propisanom roku.

(2) Pregled, kontrola i revizija finansijskog izvještaja obavlja se u skladu s Pravilnikom o administrativnim procedurama pregleda i kontrole finansijskih izvještaja političkih stranaka, broj: 01-07-1267/05, od 5.5.2005. godine.

Član 8.
(Centralna izborna komisija BiH)

(1) Ako Centralna izborna komisija BiH smatra da politički subjekti nisu postupili u skladu s odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odredbama Poglavlja 15. Izbornog zakona BiH i ovog pravilnika, prije izricanja kazne ili preduzimanja administrativne mjere, nastojat će postići da politički subjekti, za koje je ustanovljeno da su prekršili odredbe navedenih zakona i ovog pravilnika, dobrovoljno postupe i otklone uočene nepravilnosti, u roku koji ne može biti duži od 30 dana.

Član 9.
(Sankcije i administrativne mjere)

(1) Ako politički subjekti ne postupe prema odredbama člana 8. ovog pravilnika, a utvrdi se da je politički subjekat prekršio odredbe Poglavlja 15. Izbornog zakona BiH te Služba za reviziju utvrdi da je politički subjekat prekršio odredbe navedenog zakona i ovog pravilnika, predložiti će Centralnoj izbornoj komisiji BiH da političkom subjektu izrekne sankciju ili preduzme odgovarajuću administrativnu mjeru.

(2) Centralna izborna komisija BiH će posebnim aktom utvrditi kriterije za izricanje i visinu sankcija političkim subjektima iz stava (1) ovog člana.

Član 10.
(Prestanak primjene)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o finansijskim izvještajima političkih subjekata koji učestvuju na izborima («Službeni glasnik BiH», br. 10/04).

Član 11.
(Stupanje na snagu i objavljivanje u službenim glasilima)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom glasniku BiH», «Službenim novinama FBiH», «Službenom glasniku RS» i «Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH».

Broj: 01-02-2-1416/06
Sarajevo, juli 2006. godine

Predsjednik Centralne izborne komisije BiH
Branko Petrić

2.5.3. PRAVILNIK O ADMINISTRATIVNIM PROCEDURAMA PREGLEDA, KONTROLE I REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA POLITIČKIH STRANAKA⁸

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Član 1. (Primjena)

Ovim pravilnikom utvrđuju se procedure po kojima Služba za reviziju finansijskog poslovanja (u daljnjem tekstu: Služba za reviziju) vrši pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja političkih stranaka, u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Član 2. (Obim primjene)

Odredbe ovog pravilnika odnose se na pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja svih političkih stranaka, koje finansijske izvještaje podnose u skladu sa odredbama člana 11. stav (2) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

POGLAVLJE II. ZAPRIMANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Član 3. (Zaprimanje finansijskih izvještaja)

(1) Služba za reviziju vrši prijem finansijskih izvještaja koje su političke stranke obavezne podnijeti Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna izborna komisija BiH) u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i na način propisan Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnikom o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 61/06).

(2) Služba za reviziju vodi evidencije o zaprimljenim finansijskim izvještajima i utvrđuje sljedeće:

- a) da li su finansijski izvještaji podneseni na obrascima koje je propisala Centralna izborna komisija BiH;
- b) da li je finansijski izvještaj podnesen u zakonskom roku;
- c) da li je izvještajni period odgovarajući i
- d) da li je finansijski izvještaj potpisala osoba ovlaštena za podnošenje finansijskog izvještaja i da li na svakom obrascu postoji otisak pečata političke stranke.

Član 4. (Obavijest političkoj stranci o nedostacima u finansijskom izvještaju)

Nakon izvršene kontrole, a u skladu sa članom 3. stav (2) ovog pravilnika, Služba za reviziju sačinjava zabilješke i političkoj stranci šalje obavijest da otkloni nedostatke najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema obavijesti, u skladu sa članom 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Član 5. (Informiranje Centralne izborne komisije BiH o dostavljenim finansijskim izvještajima političkih stranaka)

U roku od 15 dana od dana isteka roka za podnošenje finansijskih izvještaja političkih stranaka, Služba za reviziju će informirati Centralnu izbornu komisiju BiH o tome:

⁸ „Službeni glasnik BiH“ broj: 103/08

- a) koje su političke stranke dostavile finansijske izvještaje u zakonom propisanom roku,
- b) koje su političke stranke dostavile finansijske izvještaje izvan zakonskog roka i
- c) koje političke stranke, sa evidencije Centralne izborne komisije BiH, uopće nisu podnijele finansijski izvještaj.

POGLAVLJE III. ADMINISTRATIVNE PROCEDURE KONTROLE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Član 6.

(Kontrola finansijskih izvještaja)

Služba za reviziju vrši detaljnu kontrolu finansijskih izvještaja koje političke stranke dostavljaju u skladu sa odredbama člana 11. stav (2) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i utvrđuje:

- a) da li je pravilno iskazan promet i stanje novčanih sredstava političke stranke,
- b) da li su prijavljeni i pravilno iskazani prihodi političke stranke,
- c) da li su pravilno iskazani rashodi političke stranke,
- d) da li su pravilno iskazane obaveze političke stranke i
- e) da li prihodi i rashodi iskazani po organizacionim dijelovima stranke odgovaraju podacima iskazanim na nivou stranke.

Član 7.

(Pribavljanje dodatne finansijske dokumentacije političke stranke)

Nakon izvršene kontrole finansijskih izvještaja u skladu sa članom 6. ovog pravilnika, Služba za reviziju će političkim strankama uputiti zahtjev za dostavljanje dodatne finansijske dokumentacije, koja je prema procjeni revizora neophodna kod utvrđivanja vjerodostojnosti podataka iskazanih u finansijskim izvještajima političke stranke i da bi se moglo utvrditi da li je stranka postupala u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine i Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Član 8.

(Pribavljanje podataka i dokaza iz drugih izvora)

- (1) Služba za reviziju može pribaviti dokaze u vezi sa finansiranjem političkih stranaka iz drugih izvora (državnih institucija, javnih ustanova, javnih preduzeća, ostalih pravnih osoba, banaka i sl.)
- (2) Centralna izborna komisija BiH u skladu sa svojim ovlaštenjima iz člana 13. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, može zatražiti od određenih osoba da daju odgovore u pisanoj formi ili pribaviti izjave svjedoka kako bi utvrdila da li je politička stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 9.

(Sačinjavanje liste stranaka za reviziju)

(1) Nakon izvršenog detaljnog pregleda finansijskih izvještaja političkih stranaka, dodatne finansijske dokumentacije političkih stranaka i eventualno pribavljenih dokaza iz drugih izvora, Služba za reviziju će u skladu sa procjenom revizora utvrditi da li je ili nije potrebna dodatna kontrola u prostorijama stranaka u skladu sa članom 14. stav (7) Zakona o finansiranju političkih stranaka i sačiniti:

- a) listu političkih stranaka kod kojih nije potrebna dodatna kontrola u prostorijama stranaka i
- b) listu političkih stranaka kod kojih je potrebno izvršiti reviziju finansijskih izvještaja u prostorijama stranaka.

(2) Nakon što utvrdi liste političkih stranaka iz stava (1) ovog člana, Služba za reviziju postupa na sljedeći način:

- a) pristupa izradi izvještaja o pregledu za stranke kod kojih nije potrebna dodatna kontrola i
- b) za stranke čiji će finansijski izvještaji biti predmet revizije, Služba za reviziju sačinjava plan obavljanja revizije i o tome izvještava Centralnu izbornu komisiju BiH.

POGLAVLJE IV. PREGLED FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Član 10.

(Preliminarni izvještaj o pregledu)

(1) Nakon što pregleda i ocijeni zaključke izvedene na osnovu pribavljenih revizorskih dokaza, revizor će, u roku od sedam dana od dana završetka pregleda, pripremiti preliminarni izvještaj o pregledu za one političke stranke za koje ne smatra da su potrebni dodatni dokazi koji bi se prikupili u prostorijama stranaka, kako bi revizor mogao izraziti mišljenje da li je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

(2) Preliminarni izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora će biti dostavljen političkoj stranci na očitovanje.

Član 11.

(Očitovanje političke stranke na preliminarni izvještaj)

Politička stranka u roku od deset dana od dana dostavljanja preliminarnog izvještaja o pregledu može da se očituje o nalazima revizije, te da u skladu sa članom 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka otkloni nedostatke u izvještaju i povrede zakona koje su otklonjive. Stranka uz očitovanje može dostaviti i dodatne dokaze kojima osporava nalaze revizije iz preliminarnog izvještaja o pregledu.

Član 12.

(Konačan izvještaj o pregledu)

(1) Nakon što se politička stranka očituje o nalazima revizije navedenim u preliminarnom izvještaju o pregledu, revizor u skladu sa svojom procjenom dopunjava i korigira prethodni nalaz ukoliko smatra da su primjedbe stranke osnovane, ili je stranka dostavila dodatne dokaze i izdaje konačan izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora o postupanju stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i Poglavljem 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

(2) Revizor može, u slučaju da stranka ne dostavi dokaze ili su dokazi nedovoljni, prije izdavanja konačnog izvještaja o pregledu prikupiti dokaze iz drugih izvora.

(3) Ukoliko se u toku kontrole finansijskih izvještaja političkih stranaka pojave nejasnoće oko tumačenja određenih zakonskih rješenja iz domena Zakona o finansiranju političkih stranaka i Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Služba za reviziju će od Centralne izborne komisije BiH zatražiti zvaničan stav.

(4) U slučaju da se politička stranka u ostavljenom roku ne očituje na nalaz revizije, preliminarni izvještaj o pregledu postaje konačan izvještaj o pregledu finansijskih izvještaja.

(5) U skladu sa članom 14. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka revizor službeno potvrđuje nalaz revizije.

(6) Služba za reviziju će konačne izvještaje o pregledu finansijskih izvještaja političkih stranaka dostaviti na uvid Centralnoj izbornoj komisiji BiH sa pregledom nepravilnosti u finansiranju i izvještavanju političkih stranaka.

(7) Konačan izvještaj o pregledu finansijskih izvještaja političkih stranaka sa potvrdom revizora dostavlja se političkoj stranci.

POGLAVLJE V. REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Član 13. (Plan revizije)

(1) Služba za reviziju na osnovu liste političkih stranaka iz člana 9. stav (2) ovog pravilnika kod kojih je potrebno izvršiti reviziju finansijskih izvještaja u prostorijama stranaka, sačinjava plan revizije na terenu koji sadrži: imena osoblja koje će izvršiti reviziju, mjesto obavljanja revizije i okvirni vremenski plan obavljanja revizije.

(2) Plan obavljanja revizije na terenu Služba za reviziju dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH na odobrenje.

Član 14. (Obavijest strankama o namjeri obavljanja revizije)

O svojoj namjeri da reviziju obavi na terenu, odnosno u prostorijama stranke, Služba za reviziju će obavijestiti odnosnu političku stranku slanjem pisma najave. U pismu će biti navedeni organizacioni dijelovi stranke čiji će izvještaji biti predmetom revizije, datum početka obavljanja revizije, vrijeme neophodno za obavljanje revizije u prostorijama političke stranke i imena revizora koji će obavljati reviziju.

Član 15. (Revizijski standardi)

Revizija će biti obavljena u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima.

Član 16. (Preliminarni izvještaj o reviziji)

(1) Nakon prikupljenih revizijskih dokaza u skladu sa članom 6., 7. i 8. ovog pravilnika i pribavljenih revizijskih dokaza na terenu, revizor će pripremiti i izdati preliminarni izvještaj o reviziji.

(2) Preliminarni izvještaj o reviziji sa nalazima revizora dostavlja se političkoj stranci na očitovanje.

Član 17. (Očitovanje političke stranke na preliminarni izvještaj o reviziji)

(1) Politička stranka u roku od deset dana od dana dostavljanja preliminarnog izvještaja o reviziji može se očitovati o nalazima revizije, te u skladu sa članom 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka otkloniti nedostatke u finansijskom izvještaju i povrede zakona koje su otklonjive.

(2) Stranka uz očitovanje takođe može dostaviti i dodatne dokaze koji revizoru nisu bili dostupni u vrijeme obavljanja revizije ili kojima osporava nalaze revizije navedene u preliminarnom izvještaju o reviziji.

Član 18. (Konačan izvještaj o reviziji)

(1) Nakon što se politička stranka očituje o nalazima revizije navedenim u preliminarnom izvještaju, revizor u skladu sa svojom procjenom dopunjava i korigira prethodni nalaz ukoliko smatra da su primjedbe stranke osnovane ili je stranka dostavila dodatne dokaze i izdaje konačan izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora o postupanju stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i Poglavljem 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

(2) Revizor može, u slučaju da stranka ne dostavi dokaze ili su dokazi nedovoljni, prije izdavanja konačnog izvještaja o reviziji prikupiti dokaze iz drugih izvora.

(3) Ukoliko se u toku revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka pojave nejasnoće oko tumačenja određenih zakonskih rješenja iz domena Zakona o finansiranju političkih stranaka i Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Služba za reviziju će od Centralne izborne komisije BiH zatražiti zvaničan stav.

(4) U slučaju da se politička stranka u ostavljenom roku ne očituje na nalaz revizije, preliminarni izvještaj o reviziji postaje konačan izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.

(5) U skladu sa članom 14. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka revizor službeno potvrđuje nalaz revizije.

(6) Služba za reviziju će konačne izvještaje o reviziji finansijskih izvještaja političkih stranaka dostaviti na uvid Centralnoj izbornoj komisiji BiH sa pregledom nepravilnosti u finansiranju i izvještavanju političkih stranaka.

(7) Konačan izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja političkih stranaka sa potvrdom revizora dostavlja se političkoj stranci.

POGLAVLJE V. ULOGA CENTRALNE IZBORNE KOMISIJE BIH

Član 19.

(Informiranje Centralne izborne komisije BiH o nalazima revizije)

(1) Služba za reviziju u skladu sa članom 15. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka dostavlja informaciju Centralnoj izbornoj komisiji BiH o svim nepravilnostima koje su utvrđene pregledom, kontrolom i revizijom finansijskih izvještaja.

(2) Služba za reviziju informira Centralnu izbornu komisiju BiH ukoliko politička stranka revizorima Službe za reviziju uskrati pristup svojim prostorijama radi vršenja revizije finansijskih izvještaja u skladu sa članom 14. stav (7) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

POGLAVLJE VI. OBJAVA IZVJEŠTAJA O PREGLEDU I IZVJEŠTAJA O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA POLITIČKIH STRANAKA

Član 20.

(Objava izvještaja)

(1) Nakon što Centralna izborna komisija BiH konačan izvještaj o pregledu, odnosno izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja političke stranke skupa sa službenom potvrdom nalaza revizije od strane revizora dostavi političkoj stranci, izvještaj se daje na uvid javnosti putem web stranice Centralne izborne komisije BiH.

(2) U skladu sa članom 14. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka konačan izvještaj o reviziji sa službenom potvrdom nalaza revizije, objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

POGLAVLJE VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

(Prestanak primjene)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda i kontrole finansijskih izvještaja političkih stranaka broj: 01-07-1267/05 od 05.05.2005. godine i Pravilnika o utvrđivanju kriterija za odabir političkih stranaka čiji će finansijski izvještaji biti predmet pregleda i kontrole broj: 01-07-1268/05 od 05.05.2005. godine.

Član 22.
(Stupanje na snagu i objava u službenim glasilima)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u “Službenom glasniku BiH”, “Službenim novinama FBiH”, “Službenom glasniku RS” i “Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH”.

Broj: 01-07-6- 3561/08
Sarajevo, 13.11.2008. godine

Predsjednik
Dr. Suad Arnautović

3. IZDOJENE ZAKONSKE NORME, PRIMJERI IZ PRAKSE I KOMENTARI

Zakon o finansiranju političkih stranaka usvojen je 2000. godine⁹, a njegova primjena je sve do početka 2005. godine bila parcijalna. Naime, stranke su Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnosile izvještaje prilikom prijave za ovjeru, ali postizborne i godišnje izvještaje mnogi nisu ni podnosili. U periodu 2005. – 2010. godina, izvršena je kontrola i revizija finansijskih izvještaja političkih stranaka i izdato je 238 izvještaja o pregledu i 55 izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja (detalji u tabeli).

Godina	Broj političkih stranaka registriranih u CIK BiH	Izdati izvještaji o reviziji god. i postizb. FI	Izdati izvještaji o pregledu god. FI
2004	70	9	nisu rađeni
2005	72	7	52
2006	80	16	53
2007	79	11	59
2008	114	12	74
2009	107	u toku	u toku

U istom periodu Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je zbog kršenja odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka izrekla 115 novčanih kazni i donijela 19 administrativnih mjera.

3.1. Član 11. – podnošenje finansijskih izvještaja

„ U skladu sa zakonom političke stranke su dužne da:

- vode evidenciju o svojim приходima i rashodima (član 11. stav 1.),
- podnesu poseban finansijski izvještaj na način utvrđen Izbornim zakonom BiH (član 11. stav 2.),
- podnesu finansijski izvještaj za svaku kalendarsku godinu do 31. marta naredne godine (član 11. stav 3.) i
- podnesu dodatne izvještaje koje zatraži Centralna izborna komisija BiH (član 11. stav 4.)“

U 2005. godini, u skladu sa svojim ovlaštenjima, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je izrekla novčane kazne političkim strankama zbog nedostavljanja finansijskih izvještaja. Od sedamdeset (70) registriranih političkih stranaka odlukama Centralne izborne

⁹ Zakon o finansiranju političkih stranaka je izmijenjen Zakonom o izmjeni Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 102/09) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 54/10).

komisije Bosne i Hercegovine kažnjeno je četrdeset (40) političkih stranaka novčanom kaznom u iznosu 1.000,00 do 3.000,00 KM zbog nedostavljanja jednog ili više izvještaja (godišnjeg finansijskog izvještaja za 2004. godinu, postizbornog ili izvještaja o imovini), odnosno zbog kršenja odredbi člana 11. stav 2. i 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.1 Izbornog zakona BiH, odnosno člana 20. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Također, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je zbog nedostavljanja finansijskih izvještaja izrekla i 11 administrativnih mjera političkim stranakama kojim im se uskraćuje pravo da se kandiduju na narednim izborima.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Na osnovu člana člana 14. stav (7) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/00), a u vezi člana 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06 i 32/07), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je po službenoj dužnosti na 1. sjednici, održanoj dana 17.01.2008. godine, donijela

O D L U K U

Politička stranka Pokret za promjene BiH, sa sjedištem u Sarajevu, ulica Obala Kulina Bana broj 4/I, nije podnijela godišnji finansijski izvještaj za 2006. godinu Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine, čime je prekršila odredbu člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, pa joj se na osnovu navedene zakonske odredbe i primjenom člana 14. stav (7) Zakona o finansiranju političkih stranaka, a u vezi člana 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

i z r i č e

administrativna mjera kojom joj se uskraćuje pravo da se kandiduje na narednim izborima

O b r a z l o ž e n j e

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izornoj komisiji BiH, uputila je dana 13.02.2007. godine akt broj:09-07-6-571/07 svim političkim strankama kojim ih je upozorila da su Centralnoj izornoj komisiji BiH obavezne dostaviti godišnji finansijski izvještaj za 2006. godinu, u skladu sa članom 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Shodno odredbama člana 11. navedenog Zakona, sve političke stranke bile su dužne podnijeti godišnji finansijski izvještaj za 2006. godinu do dana 31.03. 2007. godine. S obzirom da politička stranka Pokret za promjene BiH nije u zakonskom roku podnijela godišnji finansijski izvještaj za 2006. godinu, Služba za reviziju je dana 18.04.2007. godine uputila urgenciju broj: 09-07-6-571-2/07, kojom je ponovo zatraženo od ove političke stranke da podnese godišnji finansijski izvještaj za 2006. godinu.

Uvidom u povratnice, utvrđeno je da politička stranka Pokret za promjene BiH nije primila akt broj: 09-07-6-571/07 od 13.02.2006. godine, niti urgenciju broj: 09-07-6-571-2/06 od 18.04.2007. godine, te navedena politička stranka nije u zakonskom roku, niti nakon njegovog isteka, podnijela godišnji finansijski izvještaj za 2006. godinu.

Takođe bitno je napomenuti i to da politička stranka Pokret za promjene BiH nije dostavila finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora (postizborni finansijski izvještaj). Od strane Službe za reviziju sve političke stranke su aktom broj: 09-07-6-2464/06 od 08.11.2006. godine obavještene o obavezni podnošenja ovog izvještaja Centralnoj izornoj komisiji BiH. Nakon što navedena stranka u zakonskom roku nije dostavila postizborni finansijski izvještaj, od nje je ponovo 20.12.2006. godine traženo da ga dostavi, što ona nije učinila (akt broj 09-07-6-2932/06).

Takođe, navedena politička stranka nije, u skladu sa odredbama člana 15.3. stav 1. Izbornog zakona BiH, te odredbama člana 12. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH ime lica koje je odgovorno za podnošenje izvještaja i vođenje knjiga i koje je ovlašteno da kontaktira sa Centralnom izbornom komisijom BiH.

Prema odredbama člana 15.3. stav 2. Izbornog zakona BiH i odredbama člana 12. stav 2. Zakona o finansiranju političkih stranaka navedena politička stranka je bila dužna da obavjesti Centralnu izbornu komisiju BiH o imenovanju ovlaštenog lica u roku od tri (3) dana od njegovog imenovanja i, u slučaju bilo kakve promjene njegovog statusa da obavjesti Centralnu izbornu komisiju BiH, takođe u roku tri (3) dana, što politička stranka Pokret za promjene BiH nije uradila.

Isto tako, navedena politička stranka nije, u skladu sa odredbama člana 4.25. stav 2. Izbornog zakona BiH, kojim je propisano da će politička stranka sve odnose sa Centralnom izbornom komisijom BiH obavljati isključivo preko sjedišta političke stranke ili preko ovlaštene osobe za zastupanje pred Centralnom izbornom komisijom BiH, obavjestila Centralnu izbornu komisiju o promjeni sjedišta stranke.

Na osnovu utvrđenih navedenih činjenica, Služba za reviziju predložila je Centralnoj izbornoj komisiji BiH da donese Zaključak na osnovu člana 14. stav (7) Zakona o finansiranju političkih stranaka, kojim se zadužuje Služba za reviziju finansijskog poslovanja da izvrši reviziju finansijskih izvještaja za 2006. godinu u prostorijama političke stranke Pokret za promjene BiH.

Centralna izborna komisija BiH je na 60. sjednici od 15.11.2007. godine donijela Zaključak da se do 15.12.2007. godine obavi terenska revizija godišnjeg finansijskog izvještaja Pokreta za promjene BiH za 2006. godinu, u prostorijama ove političke stranke.

U skladu sa navedenim zaključkom Centralne izborne komisije BiH, Služba za reviziju je dana 19.11.2007. godine uputila najavu terenske revizije broj: 09-07-6-3351/07 godišnjeg finansijskog izvještaja Pokreta za promjene BiH za 2006. godinu.

Ova politička stranka nije primila navedeni akt, te je isti vraćen Centralnoj izbornoj komisiji BiH sa naznakom pošte da je primalac nepoznat.

U skladu sa članom 85. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“ broj: 29/02 i 12/04), dostavljanje najave revizije godišnjeg finansijskog izvještaja političkoj stranci Pokret za promjene BiH izvršeno je javnim priopćenjem na oglasnoj ploči Centralne izborne komisije BiH u periodu od 28. 11.2007. godine do 12.12. 2007. godine.

Kako ni nakon isteka roka za dostavljanje najave revizije Pokreta za promjene BiH u skladu sa članom 85. Zakona o upravnom postupku, ova politička stranka nije omogućila pristup prostorijama stranke za obavljanje terenske revizije, Centralna izborna komisija BiH smatra da je navedena politička stranka uskratila vršenje terenske revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu.

Shodno izloženom, a na osnovu člana 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i člana 14. stav (7) Zakona o finansiranju političkih stranaka, Centralna izborna komisija BiH je i odlučila kao u dispozitivu ove Odluke.

Članom 14. stav (7) Zakona o finansiranju političkih stranaka izjednačava se slučaj uskraćivanja pristupa prostorijama stranke Službi za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH sa nepodnošenjem finansijskog izvještaja stranke, te se za jedan od navedenih prekršaja izriče navedena administrativna mjera kojom joj se uskraćuje pravo da se kandiduje na narednim izborima.

Pravna pouka: Na osnovu člana 21. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, a u vezi sa članom 6.9 stav (1) i (2) Izbornog zakona BiH, protiv ove Odluke može se podnijeti žalba Apelacionom odjelu Suda Bosne i Hercegovine u roku od dva dana od dana prijema ove Odluke.

Žalba se podnosi putem Centralne izborne komisije BiH.

Broj: 01-07-6-188/08
Sarajevo, 17.01.2008. godine

Dostaviti:
- Pokret za promjene
- a/a

Predsjednik

Stjepan Mikić

U sljedećoj tabeli su dati podaci o broju političkih stranaka koje su registrirane u Centralnoj izbornoj komisiji BiH, dostavljenim godišnjim finansijskim izvještajima, broju izrečenih novčanih kazni zbog nedostavljanja godišnjeg finansijskog izvještaja, postizbornog izvještaja i podataka o imovini, kao i broju izrečenih administrativnih mjera.

Godina	Broj političkih stranaka registriranih u CIK BiH	Dostavljeni godišnji FI (čl. 11. st 3)	Broj političkih stranaka koje nisu dostavile God. FI	Izrečene novčane kazne zbog nedostavljanja God, Post. FI i podataka o imovini	Izrečene administrativne mjere (zabrana učešća na izborima)
2004.	70	49	21	40	-
2005.	72	61	11	-	-
2006.	80	70	10	-	11
2007.	79	70	9	-	-
2008.	114	82	32	-	8
2009.	107	86	21	-	-

3.1.1. Član 11. stav 3. – finansijsko izvještavanje

Prilikom obavljanja kontrole, pregleda i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka Služba za reviziju je utvrdila i u svojim izvještajima navela brojne nepravilnosti u popunjavanju finansijskih izvještaja.

Kao što je već poznato, političke stranke finansijske izvještaje podnose na obrascima koji su sastavni dio Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih subjekata. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine, odnosno Služba za reviziju su u više navrata provodile obuku iz oblasti Zakona o finansiranju političkih stranaka, a prije svega o tome kako pravilno popuniti obrasce finansijskih izvještaja. Međutim, pregledom i revizijom je utvrđeno da političke stranke i dalje krše odredbe člana 11. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno finansijske izvještaje ne popunjavaju u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnikom o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih subjekata. Također je utvrđeno da političke stranke ne vode adekvatne evidencije o svojim prihodima i rashodima, što nije u skladu sa članom 11. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze Službe za reviziju i odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine na osnovu izvještaja o reviziji i pregledu finansijskih izvještaja.

Primjer 1.

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvještaja Nove hrvatske inicijative za 2007. godinu, utvrđeno je da stranka nije uspostavila adekvatne evidencije o svojim prihodima i rashodima, i finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, **čime je prekršila odredbe člana 11. stav 1. i stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Nova hrvatska inicijativa je postupila suprotno odredbama člana 11. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, i člana 19. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, jer u okviru prihoda iz budžeta (obrazac 3-f) nije iskazala sredstva uplaćena od Općine Pelagićevo u iznosu 2.000,00 KM. Stranka, također, nije u obrascu 2 (Pregled prometa svih transakcijskih računa) za niže organizacione dijelove (kantonalne, regionalne i općinske organizacije) navela naziv banke, brojeve transakcijskih računa kao ni promet ostvaren na tim računima. U spomenutom obrascu stranka nije iskazala ni transakcijski račun putem kojeg su joj uplaćena sredstva iz budžeta Općine Pelagićevo. Služba za reviziju je utvrdila da je u obrascu 2-1 (Pregled stanja blagajne) stranka iskazala promet putem blagajne samo za Središnji ured, dok za kantonalne, regionalne i općinske organizacije i komisije nije iskazala promet putem blagajne. Stranka ne vodi blagajnu za niže organizacione dijelove, gotovinu za pokriće materijalnih troškova uplaćuje na štedne knjižice fizičkih osoba, što nije u skladu sa odredbom člana 12. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Na osnovu utvrđenih nalaza, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je izrekla novčanu kaznu HSS-NHI zbog prekršaja člana 11. stav 1. i 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka u iznosu 1.000,00 KM.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na osnovu člana 13. stav 2. i člana 15. Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 22/00), a u vezi sa članom 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08), u postupku utvrđivanja kršenja odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka od strane HSS-NHI, zastupane po ovlaštenoj osobi Ivanu Krndelju, predsjedniku stranke, na 29. sjednici, održanoj dana 16.07.2009. godine donijela

ODLUKU

Politička stranka **HSS -NHI**, kao pravni sljednik Nove Hrvatske inicijative, sa sjedištem u Sarajevu, ulica Titova 9a, **odgovorna je** što u 2007. godini:

- a) nije vodila evidenciju o svojim prihodima i rashodima, jer u okviru prihoda iz budžeta nije iskazala uplaćena sredstva u iznosu od 2.000,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 11. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u visini od 200,00 KM;
- b) što nije pravilno popunila finansijski izvještaj, tako što u godišnjem finansijskom izvještaju nije navela naziv banke, brojeve transakcionih računa kao ni promet ostvaren na tim računima, niti je na obrascima rashoda nižih organizacionih dijelova iskazala troškove zakupa i što na obrascu 5. godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazala obaveze, čime je prekršila odredbe člana 11. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 11., člana 12., člana 19. stav 1., člana 21. i člana 23. stav 1. tačka b) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u visini od 800,00 KM,

a što ukupno iznosi: 1.000,00 KM (slovima: jedna hiljada konvertibilnih maraka).

Uplata novčane kazne iz stava (1) ove odluke, vrši se na račun Ministarstva finansija i trezora BiH, broj: 000 003 00000001 45, kod Centralne banke BiH, sa pozivom na broj 37111 i sa naznakom-kazna po odluci Centralne izborne komisije BiH broj: 03-07-6-3403-2/08 od 16.07.2009., u roku od osam (8) dana od dana pravosnažnosti odluke, a dokaz o izvršenoj uplati dostavi Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

O b r a z l o ž e n j e

U ostavljenom roku, HSS-NHI nije uložila žalbu na Odluku Centralne izborne komisije BiH.

Primjer 2.

Uvidom u godišnji finansijski izvještaj Saveza nezavisnih socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik, kao i kontrolom dodatne dokumentacije koju je stranka dostavila uz očitovanje na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu, utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju za 2007. godinu iskazala troškove goriva u iznosu 68.046,00 KM. Naime, Savez nezavisnih socijaldemokrata-SNSD-Milorad Dodik je tokom 2007. godine na osnovu profaktura dobavljača izvršio uplatu avansa za nabavku goriva, što je stranka u poslovnim knjigama evidentirala na kontu „Dati

avansi za nabavku robe“. Na dan 31.12.2007. godine na kontu „Dati avansi za nabavku robe“ iskazan je saldo od 119.408,18 KM. Uvidom u fakture koje su stranci ispostavili dobavljači do 31.12.2007. godine, utvrđeno je da je gorivo u ukupnoj vrijednosti od 68.046,00 KM isporučeno u 2007. godini.

Shodno navedenom, stranka je račune za gorivo koji su izdati u 2007. godini trebala u poslovnim knjigama u 2007. godini evidentirati na kontu troškova goriva, odnosno kada su i nastali, a za isti iznos umanjiti konto „Dati avansi za nabavku robe“. Također, stranka je bila obavezna za navedeni iznos povećati troškove i iskazati ih u godišnjem finansijskom izvještaju koji je dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja utvrđeno je da je Savez nezavisnih socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik prekršio odredbe člana 11. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu utvrđenih nalaza, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je izrekla novčanu kaznu Savezu nezavisnih socijaldemokrata-SNSD-Milorad Dodik zbog prekršaja člana 11. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka u iznosu 3.000,00 KM. U ostavljenom roku, Savez nezavisnih socijaldemokrata-SNSD-Milorad Dodik nije uložio žalbu na Odluku Centralne izborne komisije BiH, koja je prikazana u nastavku.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na osnovu člana 13. stav 2. i člana 15. Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 22/00), a u vezi sa članom 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08), u postupku utvrđivanja kršenja odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka od strane Saveza nezavisnih socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik zastupane po ovlaštenoj osobi Miloradu Dodiku, predsjedniku stranke, na 34. sjednici, održanoj dana 10.09. 2009. godine donijela

ODLUKU

Politička stranka **Savez nezavisnih socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik** sa sjedištem u Banjaluci, ulica Petra Kočića 5, **odgovorna je** jer u 2007. godini:

- a) nije vodila adekvatne i potpune evidencije o svojim rashodima jer nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju za 2007. godinu iskazala troškove goriva u iznosu 68.046,00 KM, čime je prekršila član 11. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u visini od 3.000,00 KM i
- b) nije u obrascu 2 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala transakcijski račun koji je koristio OO SNSD Rudo, jer nije pravilno popunila obrazac 3-f, tako što nije iskazala prihode iz budžeta u ukupnom iznosu od 2.132,00 KM, čime je prekršila član 11. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka člana 11. i člana 19. stav 1. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u visini od 500,00 KM

a što ukupno iznosi 3.500,00 KM (slovima: tri hiljade i petsto konvertibilnih maraka)

Primjer 3.

Služba za reviziju je obavila kontrolu i pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu. U Izvještaju o pregledu je navedeno da je ova politička stranka **prekršila odredbe člana 11. stav 1. i 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka**, tj. da nije vodila evidencije o svojim prihodima i rashodima i godišnji finansijski izvještaj za 2007. godinu nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine u obrascu 1-1 (teritorijalna struktura političke stranke) nije navela sve organizacione odbore stranke. SDU BiH je podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskih računa organizacionih odbora stranke iskazala u obrascima 2 godišnjeg finansijskog izvještaja koji su sastavni dio Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 10/04), koji je stavljen van snage donošenjem Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06). Također je utvrđeno da u godišnjem finansijskom izvještaju za 2007. godinu Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine nije iskazala podatke o osam (8) transakcijskih računa organizacionih odbora stranke. Osim navedenog, Služba za reviziju je utvrdila da stranka nije pravilno popunila obrazac 3-f (prihodi iz budžeta) godišnjeg finansijskog izvještaja jer nije iskazala prihode iz budžeta općina, Tuzlanskog kantona, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo u ukupnom iznosu 231.500,94 KM. Na osnovu podataka o sredstvima koja su odbori Socijaldemokratske unije BiH primili iz budžeta općina, utvrđeno je da stranka nije vodila adekvatne evidencije o svojim prihodima, i da nije iskazala sve prihode u obrascu 3 (ukupni prihodi) godišnjeg finansijskog izvještaja. Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine nije ispoštovala odredbu člana 7. stav (2) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima po kojoj stranka za niže organizacione dijelove iskazuje troškove na obrascima troškova 4-1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4-2 (troškovi propagande) i to posebno za svaki organizacioni dio, dok se obrazac ukupnih rashoda (obrazac 4) dostavlja na nivou političke stranke. Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju troškove iskazala po vrstama troškova na obrascima 4-1 i 4-2, koji su popunjeni za političku stranku u cjelini.

Zbog prekršaja odredbi člana 11. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka Centralna izborna komisija BiH je donijela Odluku kojom je kaznila Socijaldemokratsku uniju Bosne i Hercegovine novčanom kaznom u iznosu 2.000,00 KM.

Socijaldemokratska unija BiH je na Odluku Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine uložila žalbu, dana 31.07.2009. godine, u kojoj nije osporila činjenično stanje, već je izrazila nezadovoljstvo visinom kazne. Sud Bosne i Hercegovine je 26.08.2009. godine donio Rješenje broj: IŽ-116/09-F kojim se žalba Socijaldemokratske unije BiH odbija i potvrđuje Odluka Centralne izborne komisije BiH. Sud Bosne i Hercegovine je u obrazloženju svog Rješenja istaknuo da je neosnovan prijedlog žaliteljice da je Sud oslobodi od plaćanja izrečene novčane kazne u iznosu 2.500,00 KM.

U daljnjem tekstu je data Odluka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na osnovu člana 13. stav 2. i člana 15. Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 22/00), a u vezi sa članom 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08), u postupku utvrđivanja kršenja odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka od strane Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine zastupane po ovlaštenoj osobi Nerminu Pećancu, predsjedniku stranke, na 29. sjednici, održanoj dana 16.07.2009. godine donijela

ODLUKU

Politička stranka **Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine** sa sjedištem u Sarajevu, ulica Soukbunar 7, **odgovorna je** što u 2007. godini:

- a) u finansijskom izvještaju nije iskazala promet i podatke o osam (8) transakcijskih računa organizacionih odbora stranke: SDU BiH Kluba poslanika, SDU Kladanj, SDU Živinice, SDU Breza, SDU Doboj Istok, SDU Kalesija i SDU Centar Sarajevo, čime je prekršila odredbe člana 11. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 11. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u iznosu 1.000,00 KM
- b) nije pravilno popunila godišnji finansijski izvještaja jer na obrascu 3-f nije iskazala prihode koje je ostvarila iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, Tuzlanskog kantona, Kantona Sarajevo i općina Vogošća, Kalesija, Centar, Doboj Istok, Breza, Živinice, Ilidža i Kladanj u ukupnom iznosu od 231.500,94 KM, i jer nije iskazala troškove na obrascima troškova 4-1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) i 4-2 (troškovi propagande) i to posebno za svaki organizacioni dio, već samo za stranku u cjelini, čime je prekršila odredbe člana 11. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka, te člana 7. stav (2) i člana 19. stav 1. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u iznosu 1.000,00 KM,
- c) nije dostavila dodatnu finansijsku dokumentaciju, čime je prekršila odredbe člana 11. stav 4. Zakona o finansiranju političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u iznosu 500,00 KM

a što ukupno iznosi 2.500,00 KM (slovima: dvije hiljade i petsto konvertibilnih maraka).

Uplata novčane kazne iz stava (1) ove odluke vrši se na račun Ministarstva finansija i trezora BiH, broj: 000 003 00000001 45, kod Centralne banke BiH, sa pozivom na broj 37111 i sa naznakom-kazna po odluci Centralne izborne komisije BiH broj: 01-07-6-873/08 od 16.07.2009. godine, u roku od osam (8) dana od dana pravosnažnosti odluke, a dokaz o izvršenoj uplati dostavi Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

3.1.2. Član 11. stav 4. –dodatna dokumentacija

Na zahtjev Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, a u svrhu obavljanja pregleda i kontrole finansijskih izvještaja, političke stranke su obavezne da dostave i dodatnu dokumentaciju. Radi se, prije svega, o finansijskoj dokumentaciji kao što su bruto bilans, glavna knjiga, analitičke evidencije, kopije izvoda sa transakcijskih računa, ali i ugovori o zakupu, odluke o visini članarine, popis imovine i sl. Ovu dokumentaciju Služba za reviziju koristi za utvrđivanje vjerodostojnosti podataka koji su iskazani u finansijskim izvještajima koje političke stranke dostavljaju Centralnoj izbornoj komisiji BiH, kao i da utvrdi da li stranke vode adekvatne evidencije o poslovnim promjenama. S druge strane, podaci iz ugovora o zakupu poslovnih prostorija služe za utvrđivanje da li su troškovi zakupa tačno iskazani, da li su evidentirani u poslovnim knjigama, kao i da li je stranka imala obavezu da plaća zakupninu.

Služba za reviziju je u postupku kontrole i pregleda finansijskih izvještaja utvrdila da političke stranke nisu postupale u skladu sa odredbom člana 11. stav 4. Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno nisu dostavljale dodatnu dokumentaciju. Centralna izborna komisija BiH je pojedinim političkim strankama, zbog nedostavljanja dodatne dokumentacije, izrekla novčane kazne, ali i izvršila reviziju u prostorijama političke stranke.

Primjer 4.

Uvidom u izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske unije BiH za 2007. godinu je utvrđeno da je navedena politička stranka prekršila odredbe člana 11. stav 4. Zakona o finansiranju političkih stranaka, jer na zahtjev Službe za reviziju, a u svrhu kontrole i revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu, nije dostavila dodatnu finansijsku dokumentaciju koja je od nje tražena.

Centralna izborna komisija BiH je 26.05.2008. godine Socijaldemokratskoj uniji BiH uputila Zahtjev za dostavljanje dodatne finansijske dokumentacije za 2007. godinu, broj: 03-07-6-1476/08. Navedenim zahtjevom je od ove političke stranke traženo da u roku od sedam (7) dana od dana prijema navedenog zahtjeva, Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavi dodatnu finansijsku dokumentaciju za 2007. godinu i to: organizacionu strukturu političke stranke, dokumentaciju o korištenju poslovnih prostora u 2007. godini, dokaze o vlasništvu političke stranke nad nekretninama, popis imovine političke stranke u 2007. godini, akt kojim je propisana članarina, bruto bilans političke stranke/Glavnog odbora, glavnu knjigu sa kompletnim analitičkim evidencijama za 2007. godinu i kopije izvoda sa bankovnih računa političke stranke/Glavnog odbora. Uvidom u spis predmeta utvrđeno je da je Socijaldemokratska unija BiH 10.06.2008. godine primila navedeni zahtjev, ali da nije dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH traženu finansijsku dokumentaciju za 2007. godinu.

Centralna izborna komisija BiH je 29.07.2008. godine uputila Socijaldemokratskoj uniji BiH i Urgenciju za dostavu dodatne finansijske dokumentacije broj: 03-07-873/08, a koja je ovoj političkoj stranci dostavljena putem fax aparata dana 06.08.2008. godine, ali i pored navedenog Socijaldemokratska unija BiH nije dostavila dodatnu finansijsku dokumentaciju.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, odnosno jer je prekršila odredbu člana 11. stav 4. Zakona o finansiranju političkih stranaka, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je

Socijaldemokratskoj uniji BiH izrekla novčanu kaznu u iznosu 500,00 KM. Odluka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine je data u prethodnom primjeru.

3.2. Član 3. stav 4. – prihodi od imovine

Kada je riječ o izvorima finansiranja političkih stranaka, potrebno je naglasiti da političke stranke sredstva za svoj rad mogu osigurati i po osnovu prihoda od imovine, s tim što taj prihod ne smije iznositi više od 20% ukupno ostvarenog prihoda.

„Članom 3. stav 4. Zakona propisano je da političke stranke čiji prihodi od imovine prelaze 20% ukupno ostvarenog prihoda imaju obavezu da u roku od 30 dana od dana podnošenja finansijskog izvještaja prihod koji prelazi navedenih 20% daju u dobrotvorne svrhe.”

Primjer 5.

Služba za reviziju je u Izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2004. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke Bosne i Hercegovine utvrdila da je stranka prekršila odredbe člana 3. stav 4. Zakona o finansiranju političkih stranaka. Član 3. stav 4. Zakona propisuje obavezu političkim strankama čiji prihod od imovine prelazi 20% ukupno ostvarenog prihoda da, u roku od 30 dana od dana podnošenja finansijskog izvještaja, prihod koji prelazi navedenih 20% daje u dobrotvorne svrhe.

Prema nalazu revizije, 20% ukupno ostvarenog prihoda stranke je iznosilo 24.351,00 KM, te je stranka u dobrotvorne svrhe trebala dati 20.189,00 KM. Od ovog iznosa ova politička stranka je dala dobrotvorne priloge u školskom priboru izbjegličkom centru u Starom Ilijašu u iznosu 680,00 KM.

Iz svega navedenog slijedi da stranka iznos prihoda od imovine u visini 19.509,00 KM nije dala u dobrotvorne svrhe, čime je **prekršila odredbe člana 3. stav 4. Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je zbog prekršaja člana 3. stav 4. Zakona o finansiranju političkih stranaka Građanskoj demokratskoj stranci BiH izrekla novčanu kaznu u iznosu 1.000,00 KM, i naložila da iznos 19.509,00 KM uplati u roku od 15 dana od dana prijema ove odluke, u dobrotvorne svrhe jednoj ili više organizacija koje se bave dobrotvornim radom i da o tome dostavi dokaz Centralnoj izornoj komisiji BiH.

Na osnovu člana 13. stav (2) i člana 15. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/00), a u vezi sa članom 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 29/02, 4/04, 20/04 i 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06 i 24/06), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 31. sjednici, održanoj dana 24.05.2007. godine donijela

ODLUKU

(1) Politička stranka **Građanska demokratska stranka BiH**, sa sjedištem u Sarajevu, ulica Titova 9a, **odgovorna je** što u 2004. godini nije uplatila iznos od 19.509,00 KM, koji se odnosi na prihod od imovine i koji prelazi iznos od 20% ukupnog godišnjeg prihoda stranke, u dobrotvorne svrhe, čime je prekršila odredbu člana 3. stav (4). Zakona o finansiranju političkih stranaka, pa joj se na osnovu navedene zakonske odredbe i primjenom člana 15. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka izriče novčana kazna u iznosu od **1.000,00 KM (slovima: hiljadu konvertibilnih maraka)**.

(2) Nalaže se Građanskoj demokratskoj stranci BiH da iznos od 19.509,00 KM uplati u roku od 15 dana od dana prijema ove Odluke, u dobrotvorne svrhe jednoj ili više organizacija koje se bave dobrotvornim radom i da o tome dostavi dokaz Centralnoj izbornoj komisiji BiH, a ukoliko u ostavljenom roku ne izvrši svoje obaveze iz ovog stava, Centralna izborna komisija BiH će izdati nalog za prinudno izvršenje ove administrativne mjere.

(3) Uplata novčane kazne iz stava (1) ove odluke vrši se na račun Ministarstva finansija i trezora BiH, broj: 000 003 00000001 45, kod Centralne banke BiH, sa pozivom na broj 37111 i sa naznakom-kazna po odluci Centralne izborne komisije BiH broj: 01-07-6-1727/07 od 24.05.2007. godine, u roku od osam (8) dana od dana pravosnažnosti odluke, a dokaz o izvršenoj uplati dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

U ostavljenom roku, stranka je 08.06.2007. godine uložila žalbu na Odluku Centralne izborne komisije BiH. U žalbi je navela da je Centralna izborna komisija BiH donoseći ovakvu odluku pogrešno i nepotpuno utvrdila činjenično stanje. Također je navela da je Služba za reviziju finansijskog poslovanja političkih stranaka u Centralnoj izbornoj komisiji BiH, u obavljanju godišnje revizije finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2004. godinu pogrešno utvrdila da je ova politička stranka ostvarila veći prihod od imovine za 20% više od ukupnog prihoda stranke, koji je prema tom nalazu trebalo uplatiti jednoj ili više organizacija koje se bave dobrotvornim radom. Stranka je istaknula da je Služba za reviziju odbacila navode u prigovoru Građanske demokratske stranke BiH da je „IPC-Međunarodni centar za mir“, (kojoj je GDS BiH dala donaciju u vidu besplatnog korištenja poslovnog prostora) dobrotvorna organizacija, koja od osnivanja 1991. godine provodi dobrotvorne i humanitarne programe i podrške građanima u oblasti kulture, obrazovanja a posebno na pitanjima humanitarne mirovne

misije koja saraduje sa svim relevantnim domaćim mirovnim organizacijama prije rata, u ratu i nakon rata, te humanitarnim mirovnim organizacijama Evrope i svijeta.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je izvršila uvid u akt o registraciji i Statut IPC-Međunarodnog centra za mir i utvrdila da niti jednom riječju kao aktivnost ovog udruženja nije spomenut humanitarni (dobrotvorni) rad. Nadalje je utvrđeno da je predsjednik Građanske demokratske stranke BiH i udruženja „IPC-Međunarodnog centra za mir“ ista osoba, te se davanje prihoda od strane Građanske demokratske stranke navedenom udruženju ne može smatrati kao postupanje u skladu sa odredbom člana 3. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Sud Bosne i Hercegovine je 02.07.2007. godine donio Rješenje broj: IŽ-10/07 kojim je žalbu GDS BiH odbio kao neosnovanu, te time potvrdio odluku Centralne izborne komisije BiH. Sud BiH je utvrdio da GDS BiH nije dokazala da je izvršila zakonsku obavezu na način što je dana 04.10.2005. godine doznačila sporna sredstva „Međunarodnom centru za mir“, koji je na osnovu rješenja Federalnog ministarstva pravde broj: 03-054-2560/98 od 11.02.1999. godine upisan u registar Udruženja građana. Iz izreke navedenog rješenja nesumnjivo proizilazi da su osnovni sadržaj djelatnosti „Međunarodnog centra za mir“ aktivnosti nabrojane u članu 2. Zakona o udruživanju građana, osim humanitarnih. U vrijeme registracije „U.G. Međunarodni centar za mir“ bio je na snazi Zakon o humanitarnoj djelatnosti i humanitarnim organizacijama („Službene novine FBiH“ broj 35/98), a „Međunarodni centar za mir“ se nije opredijelio za oblik organiziranja u skladu sa Zakonom o humanitarnoj djelatnosti i humanitarnim organizacijama. Na osnovu iznijetih činjenica Sud BiH je zaključio da je Centralna izborna komisija BiH pravilno postupila kada je ocijenila da GDS BiH nije izvršila obavezu iz člana 3. stav 4. Zakona o finansiranju političkih stranaka, pa joj je primjenom člana 15. stav 1. istog zakona izrekla novčanu kaznu u iznosu 1.000,00 KM, te naložila da u roku od 15 dana uplati u dobrotvorne svrhe iznos 19.509,00 KM, jednoj ili više organizacija koje se bave humanitarnim radom.

3.3. Član 5. stav 1. - limit na visinu priloga

“Ukupan iznos svih priloga jedne fizičke osobe u jednoj kalendarskoj godini ne smije premašiti osam (8) prosječnih netoplaća, a ukupan iznos svih priloga jedne pravne osobe u jednoj kalendarskoj godini ne smije premašiti petnaest (15) prosječnih netoplaća. Pod pojmom prosječne netoplaće podrazumijeva se prosječna netoplaća iz prethodne godine, prema zvaničnim podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine.“

Napominjemo da je do izmjena Zakona o finansiranju političkih stranaka iz juna mjeseca 2010. godine član 5. stav 1. glasio:

“Ukupan iznos jednokratnog priloga koji politička stranka primi od jedne fizičke ili pravne osobe ne smije premašiti osam prosječnih plaća prema zvaničnim podacima Agencije za statistiku BiH u jednoj kalendarskoj godini i ne smije se dodjeljivati više od jednom godišnje.”

Primjer 6.

Služba za reviziju je utvrdila da je Socijalistička partija prekršila odredbe člana 5. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka jer je tokom 2004. godine primila priloge fizičkih osoba čiji ukupan iznos prelazi osam prosječnih netoplaća prema zvaničnim podacima Agencije za statistiku BiH u 2004. godini. Prema podacima Agencije za statistiku BiH, prosječna netoplaća u 2004. godini u Bosni i Hercegovini je iznosila 505,00 KM, odnosno osam prosječnih netoplaća 4.040,00 KM.

Služba za reviziju je utvrdila, i Izvještajem o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2004. godinu i postizbornom finansijskom izvještaju dokumentirala, da je Socijalistička partija u kontroliranom periodu primila priloge od fizičkih osoba-dva člana ove političke stranke, delegata u Vijeću naroda Republike Srpske - Klub delegata iz reda Ostalih, koji su dobivena sredstva (poslanički paušal) iz budžeta Republike Srpske kao priloge dali Glavnom odboru Socijalističke partije, pojedinačno u iznosu po 6.016,25 KM, a u ukupnom iznosu 12.032,50 KM što je za 3.952,00 KM više od limita.

Zbog prekršaja člana 5. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, Centralna izborna komisija BiH je u skladu sa odredbom člana 15. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka izrekla Socijalističkoj partiji novčanu kaznu u iznosu 4.000,00 KM.

„Na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog u postupku revizije i na osnovu ocjene naprijed navedenih činjenica, Centralna izborna komisija BiH je nesporno utvrdila da je Socijalistička partija **primanjem priloga od fizičkih osoba preko limita u ukupnom iznosu 3.952,00 KM, postupila suprotno odredbi člana 5. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka i da nije dobrovoljno otklonila utvrđene nepravilnosti.**“

Socijalistička partija uložila je dana 13.06.2007. godine žalbu Apelacionom odjelu Suda Bosne i Hercegovine na Odluku Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 09-07-6-1727/07 od 24.05.2007. godine. Podnosilac žalbe je u žalbi istaknuo da je tačno da je Socijalistička partija primala priloge fizičkih osoba - delegata Vijeća naroda Narodne skupštine Republike Srpske, putem trezora Republike Srpske, koja nisu glasila na ime. Također, žalilac navodi u žalbi da je Socijalistička partija u 2004. godini imala dva delegata u Vijeću naroda, a da je član Socijalističke partije bio generalni sekretar Vijeća naroda i da su sredstva na račun stranke uplaćivana i u ime ove fizičke osobe. Shodno navedenom, u žalbi se navodi da sredstva uplaćivana putem trezora u ukupnom iznosu 12.032,50 KM, a koja su data kao prilog ovoj političkoj stranci, ne odnose se samo na dva delegata Vijeća naroda, nego i na generalnog sekretara Vijeća naroda, tj. da je navedeni iznos prilog od ukupno tri, a ne od dvije fizičke osobe, pa da prema navedenom nije prekršen član 5. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Sud Bosne i Hercegovine je dana 25.06.2007. godine donio Rješenje broj: IŽ-12/07 kojim je žalbu Socijalističke partije odbio kao neosnovanu, jer je Centralna izborna komisija BiH utvrdila i dokumentirala da je žaliteljica u 2004. godini primila priloge od fizičkih osoba - dva člana ove stranke, delegata u Vijeću naroda RS - Klub delegata iz reda Ostalih, koji su sredstva, dobijena iz Budžeta Republike Srpske, kao priloge dali Glavnom odboru žaliteljice, pojedinačno po 6.016,

25 KM (ukupno 12.032,50 KM), što je za 3.952,00 KM više od zakonskog limita. Sud BiH je naveo da kaznu koju je izrekla Centralna izborna komisija BiH u iznosu 4.000,00 KM usvaja, imajući u vidu nezakonito postupanje žaliteljice i zabranu stimulacije kršenja zakona, te nalazeći da je kazna adekvatna učinjenom prekršaju, tj. neznatno veća od iznosa pribavljenog na nezakonit način.

Primjer 7.

Uvidom u godišnji finansijski izvještaj Narodne demokratske stranke za 2007. godinu i dodatnu dokumentaciju utvrđeno je da je ova politička stranka u 2007. godini primila prilog od pravne osobe iz inozemstva Valtermat Rechtsanvalc („Waltermat Rechtsanwalz“) EU u iznosu 9.767,00 KM, što je za 4.727,00 KM više od zakonom propisanog limita na visinu priloga od pravnih osoba. Navedenu donaciju je stranka iskazala i na obrascu 3-b svog godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu kao prilog pravne osobe, te evidentirala u svojim poslovnim knjigama. Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja utvrđeno je da je navedena politička stranka prekršila odredbe člana 5. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je zbog prekršaja člana 5. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka Narodnoj demokratskoj stranci izrekla novčanu kaznu u iznosu 4.800,00 KM.

U nastavku dajemo Odluku Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 01-07-6-1025/08 od 10.09.2009. godine, kojom je Narodna demokratska stranka kažnjena zbog prekršaja utvrđenih u Izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu.

<p>BOSNA I HERCEGOVINA CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO</p>		<p>БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА</p>
<p>Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na osnovu člana 13. stav 2. i člana 15. Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 22/00), a u vezi sa članom 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08), u postupku utvrđivanja kršenja odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka od strane Narodne demokratske stranke zastupane po ovlaštenoj osobi Krsti Jandriću, predsjedniku stranke, na 34. sjednici, održanoj dana 10.09. 2009. godine donijela</p>		
<p>ODLUKU</p>		
<p>Politička stranka Narodna demokratska stranka sa sjedištem u Banjaluci, ulica Vidovdanska 27, odgovorna je što u 2007. godini:</p>		
<p>a) je primila prilog od pravnog lica iz inostranstva Valtermat Rechtsanvalc („Waltermat Rechtsanwalz“) EU u iznosu od 9.767,00 KM, čime je prekoračila zakonom propisani limit na visinu priloga za iznos od 4.727,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 5. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u iznosu 4.800,00 KM</p>		

- b) nije iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju prilog od Penzionerske stranke Grčke u iznosu od 1.000,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u iznosu 200,00 KM
- c) nije iskazala na obrascu 2. devizni račun otvoren kod NLB Razvojne banke, na kome je evidentiran promet-inodonacija, što je godišnji finansijski izvještaj dostavila nakon zakonom propisanog roka, te što je ukupne rashode na nivou stranke iskazala u manjem iznosu za 16.785,00 KM u odnosu na rashode iskazane po organizacionim dijelovima stranke, čime je prekršila odredbe člana 11. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 11. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u iznosu 500,00 KM

a što ukupno iznosi 5.500,00 KM (slovima: pet hiljada i petsto konvertibilnih maraka).

U ostavljenom roku, Narodna demokratska stranka je uložila žalbu na odluku Centralne izborne komisije BiH. Sud Bosne i Hercegovine nije uvažio žalbu Narodne demokratske stranke i potvrdio je Odluku Centralne izborne komisije BiH.

3.4. Član 6. - Dužnost prijavljivanja priloga

- 1. Politička stranka dužna je voditi evidenciju o svim priložima fizičkih i pravnih osoba, te izdati potvrdu fizičkoj i pravnoj osobi od koje je primila prilog.**
- 2. Ako ukupni iznos priloga jedne osobe iz stava 1. člana 4. ovog zakona premašuje 100 KM, ta uplata mora biti unesena u finansijski izvještaj u skladu sa članom 11. ovog zakona.**

Prije izmjena i dopuna Zakona o finansiranju političkih stranaka iz juna 2010. godine, član 6. glasio je:

„ Ako ukupan iznos priloga jedne fizičke i pravne osobe premašuje 100 KM, ta uplata mora biti unesena u finansijski izvještaj u skladu sa članom 11.“

Primjer 8.

Na osnovu obavljene kancelarijske revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu, utvrđeno je da Demokratska patriotska stranka u toku 2006. godine nije plaćala zakupninu za poslovne prostorije u kojima je provodila svoje aktivnosti, odnosno primila je prilog pravne osobe (političke stranke) u iznosu 2.254,56 KM. Stranka ove priloge nije iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

S obzirom da stranka nije prijavila prilog pravne osobe (političke stranke) u iznosu 2.254,56 KM, čime je prekršila odredbe člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 18. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, Centralna izborna komisija BiH izrekla joj je novčanu kaznu u visini 500,00 KM. U obrazloženju Odluke navedeno je sljedeće:

“ Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske patriotske stranke za 2006. godinu je utvrđeno da je Demokratska patriotska stranka u šestomjesečnom periodu (Izbori 2006.) svoje aktivnosti provodila u zajedničkim prostorijama sa političkom strankom DEPOS. U tom periodu Demokratska patriotska stranka nije plaćala zakupninu navedenih prostorija. Navedenu zakupninu je za Demokratsku patriotsku stranku plaćala politička stranka DEPOS. Ovim je Demokratska patriotska stranka primila prilog pravne osobe (političke stranke DEPOS) u iznosu 2.254,56 KM. Iznos navedenog priloga je utvrđen na osnovu Ugovora broj: 05-374-258/06, zaključenog dana 20.06.2006. godine između Grada Banjaluke kao zakupodavca i Demokratske patriotske stranke - Predrag Radić, kao zakupca, na period od godinu dana, počev od 15.06.2006. godine. Mjesečna zakupnina za poslovne prostorije koju je od 15.06.2006. do 31.12. 2006. godini plaćao DEPOS je iznosila 1.035,45 KM. Ukupni troškovi zakupnine za 2006. godinu koju je politička stranka DEPOS platila iznosili su 6.763,68 KM. S obzirom da su navedene prostorije koristile tri političke stranke i to: DEPOS, Demokratska patriotska stranka i Stranka SPAS, a da je sve troškove zakupnine snosila politička stranka DEPOS, utvrđeno je da je prilog koji je Demokratska patriotska stranka primila od političke stranke DEPOS iznosio 2.254,56 KM. S obzirom da Demokratska patriotska stranka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2006. godinu nije iskazala navedeni prilog na obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička partija nije imala obavezu da plati), prekršila je odredbe člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 18. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. Odlučujući o visini kazne za ovaj prekršaj, Centralna izborna komisija BiH je imala u vidu visinu zapriječene kazne, kao i visinu neprijavljenih priloga. Centralna izborna komisija BiH je za navedeni prekršaj izrekla novčanu kaznu u iznosu 500,00 KM, cijeneći da je ovakva kazna adekvatna učinjenom prekršaju.“

U ostavljenom roku stranka nije uložila žalbu.

3.5. Član 8. stav 1. – zabranjeni prilozi

Odredbama člana 8. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka propisano je da državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi općinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donatori, vjerske zajednice, kao i pravne osobe u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu finansirati političke stranke.

U nastavku dajemo nalaze Službe za reviziju o finansijskim izvještajima političkih stranaka i odluke Centralne izborne komisije BiH koje su donesene na osnovu utvrđenih nalaza. Napominjemo da je do posljednjih izmjena i dopuna Zakona o finansiranju političkih stranaka, član 8. stav 1. glasio:

„Državni, entitetski i kantonalni organi, organi općine ili mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, preduzeća koja su po samoj svojoj djelatnosti isključivo neprofitna, vjerske zajednice, kao i privredna udruženja u koje su uloženi javni iznosi od najmanje 25% ne mogu finansirati političke stranke.“

Primjer 9.

U Izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Opći izbori 2006. godine SDS-a između ostalog je utvrđeno da je stranka primila zabranjene priloge u iznosu 500,00 KM. U nalazu je navedeno da je ova politička stranka primila priloge javnih preduzeća u iznosu 500,00 KM. Služba je utvrdila da su priloge stranci dali JKPD „RAD“ u iznosu 300,00 KM i Borje „Srpske šume“ u iznosu 200,00 KM. Stranka je ove priloge iskazala u obrascu priloga pravnih osoba godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu.

Zbog prekršaja člana 8. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka Centralna izborna komisija BiH je ovoj političkoj stranci izrekla novčanu kaznu u iznosu 700,00 KM. Odlučujući o visini kazne za ovaj prekršaj, Centralna izborna komisija BiH je imala u vidu visinu zapriječene kazne, kao i visinu primljenih zabranjenih priloga. Centralna izborna komisija BiH je izrekla novčanu kaznu koja je neznatno veća od učinjenog prekršaja iz člana 8. stav 1. cijeneći da je ovakva kazna adekvatna učinjenom prekršaju. Na Odluku Centralne izborne komisije BiH, koja je prikazana u narednom dijelu, stranka nije uložila žalbu.

<p>BOSNA I HERCEGOVINA CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO</p> 	<p>БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА</p>
<p>Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na osnovu člana 13. stav 2. i člana 15. Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 22/00), a u vezi sa članom 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08), u postupku utvrđivanja kršenja odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka od strane Srpske demokratske stranke, zastupane po ovlaštenoj osobi Mladenu Bosiću, predsjedniku stranke, na 9. sjednici, održanoj dana 19.02.2009. godine donijela</p>	
<h3>ODLUKU</h3>	
<p>Politička stranka Srpska demokratska stranka sa sjedištem u Istočnom Sarajevu, ulica Trg Iliđanske brigade bb, odgovorna je što je u 2006. godini:</p>	
<p>a) primila zabranjene priloge u ukupnom iznosu od 500,00 KM od dva javna preduzeća, čime je prekršila odredbe člana 8. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u iznosu od 700,00 KM i</p>	
<p>b) nije pravilno popunila finansijski izvještaj, tako što na obrascu 3-a (prilozi fizičkih lica) nisu</p>	

navedeni jedinstveni matični brojevi donatora, čime je prekršila odredbe člana 11. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 14. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u iznosu 500,00 KM

a što ukupno iznosi 1.200,00 KM (slovima: hiljadu i dvjesto konvertibilnih maraka).

Uplata novčane kazne iz stava (1) ove odluke vrši se na račun Ministarstva finansija i trezora BiH, broj: 000 003 00000001 45, kod Centralne banke BiH, sa pozivom na broj 37111 i sa naznakom-kazna po odluci Centralne izborne komisije BiH broj: 01-07-6-966/09 od 19.02.2009. godine, u roku od osam (8) dana od dana pravosnažnosti odluke, a dokaz o izvršenoj uplati dostavi Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Primjer 10.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne finansijske dokumentacije utvrđeno je da je HDZ BiH prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka nije iskazala zakupninu za poslovni prostor u vlasništvu JP „Elektroprivreda HZ HB“ koji je koristio Općinski odbor HDZ Prozor-Rama. Prema ugovoru koji važi za period 01.01. do 31.12.2007. godine ugovorena je cijena mjesečne zakupnine od 5,00 KM po m². U navedenu cijenu su pored zakupnine uključeni: naknada za utrošenu električnu energiju, utrošenu vodu, naknada za odvoženje smeća, naknada za čišćenje, te naknada za korištenje sale za sjednice. Prema cijeni iz ugovora, koju nije platila, stranka je ostvarila zabranjeni prilog u iznosu 3.159,00 KM.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je zbog prekršaja člana 8. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka izrekla novčanu kaznu u iznosu 3.200,00 KM.

U Odluci je navedeno da politička stranka nije iskazala zakupninu za poslovni prostor u vlasništvu JP „Elektroprivreda HZ HB“ koji je koristio Općinski odbor HDZ Prozor-Rama. Prema Ugovoru broj: I-444/07 od 13.07.2007. godine, a koji važi za period 01.01. do 31.12.2007. godine, ugovorena je cijena mjesečne zakupnine od 5,00 KM po m² + PDV. U navedenu cijenu su pored zakupnine uključeni: naknada za utrošenu električnu energiju, utrošenu vodu, naknada za odvoženje smeća, naknada za čišćenje, te naknada za korištenje sale za sjednice. Navedenim ugovorom je jasno precizirano da mjesečna cijena zakupnine za navedeni prostor iznosi 263,25 KM, mjesečno, a što za 12 mjeseci iznosi 3.159,00 KM. S obzirom da Hrvatska demokratska zajednica BiH nije platila ugovoreni iznos zakupnine javnom preduzeću „Elektroprivreda HZ HB“, utvrđeno je da je na taj način primila zabranjeni prilog u iznosu 3.159,00 KM. Navedeni prekršaj je utvrđen i u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice BiH za 2007. godinu, na koji je stranci data mogućnost očitovanja. Hrvatska demokratska zajednica BiH se nije očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu, te na taj način nije ni pokušala negirati primanje navedenog zabranjenog priloga.

U ostavljenom roku, stranka je uložila žalbu dana 07.08.2008. godine, na Odluku Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 01-07-6-858/08 od dana 16.07.2009. godine. Žaliteljica je u istoj osporavala predmetnu Odluku zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Stranka je u žalbi istaknula da stranka, odnosno njena Općinska organizacija Prozor-Rama nije primila zabranjeni prilog od javnog preduzeća „Elektroprivreda HZ HB“ u iznosu 3.159,00 KM, i da nije prekršila odredbe člana 8. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka zato što općinski odbori posluju na principu blagajne, i da tako i knjiži svoje troškove, odnosno da trošak nastaje u trenutku plaćanja. Žaliteljica u svojoj žalbi ističe da je HDZ BiH nakon prijema Preliminarnog izvještaja o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja poduzela određene mjere u cilju otklanjanja učinjenih propusta u načinu korištenja poslovnih prostora, evidentiranja i plaćanja obaveza iz ugovora i to:

- Da je Središnjica HDZ BiH dopisom br : I-02-101-1/08 od 18.12.2008. godine obavezala rukovodstvo općinskog odbora HDZ BiH da istaknute propuste sa rukovodstvom JP Elektroprivreda HZ HB dovedu u zakonom dopuštene okvire,
- Da je predsjednik OO HDZ Prozor Rama dopisom broj: 115/09 pozvao rukovodstvo JP Elektroprivreda HZ HB kako bi riješili određene nejasnoće i precizirali detalje,
- Da je na radnom sastanku iz mjeseca jula 2009. godine zaključeno da se preostali dug iz obavijesti o dugovanju za poslovni prostor broj: II-2-6-729/09 od 18.07.2009. godine plaća na rate u skladu sa mogućnostima i raspoloživim sredstvima do mjeseca septembra 2009. godine,
- U mjesecu septembru 2009. godine bit će potpisan i pismeni Sporazum o plaćanju predmetne zakupnine na rate, počevši od 01.09.-31.12.2009. godine.
- Da je OO HDZ BiH Prozor-Rama dio duga na ime zakupnine za poslovni prostor u iznosu 1.352,00 već platila.

Sud Bosne i Hercegovine je 02.09.2009. godine donio Rješenje broj: IŽ-119/09-F kojim je žalbu HDZ BiH odbio kao neosnovanu. Sud BiH je u rješenju istaknuo da je Centralna izborna komisija BiH potpuno i pravilno utvrdila i detaljno obrazložila sve pravno relevantne činjenice, zbog toga što dug HDZ BiH prema Elektroprivredi HZ HB ni u vrijeme podnošenja žalbe nije plaćen, a žaliteljica ga ni u svom godišnjem finansijskom izvještaju za 2008. ne iskazuje kao dug (obavezu), te je Centralna izborna komisija BiH pravilno zaključila da HDZ BiH time nije ni pokazao namjeru da ga plati, što mu nesumnjivo daje karakter zabranjenog priloga.

Primjer 11.

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2006. godine utvrđeno je da je Općinski odbor Stranke demokratske akcije Lukavac primio prilog pravne osobe „Remontni zavod“ d.d. Travnik u iznosu 500,00 KM. S obzirom da je utvrđeno da državni kapital u ovoj pravnoj osobi iznosi 51 %, stranka je primajući prilog ove pravne osobe postupila suprotno odredbama člana 8. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno primila je zabranjeni prilog u navedenom iznosu.

Osim navedenog, utvrđeno je da je Općinski odbor Stranke demokratske akcije Srebrenik primio priloge od: JU Sportsko-rekreacioni centar u iznosu 100,00 KM, Sportskog saveza u iznosu

200,00 KM i MZ Gornji Moranci u iznosu 150,00 KM, što je suprotno odredbama člana 8. stav 1. navedenog zakona i također se smatraju zabranjenim priložima.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, Centralna izborna komisija BiH je donijela Odluku kojom je Stranka demokratske akcije zbog prekršaja člana 8. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka kažnjena novčanom kaznom u iznosu 1.000,00 KM. Na Odluku Centralne izborne komisije BiH, koju prikazujemo u nastavku teksta, Stranka demokratske akcije nije uložila žalbu.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na osnovu člana 13. stav 2. i člana 15. Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 22/00), a u vezi sa članom 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08), u postupku utvrđivanja kršenja odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka od strane Stranke demokratske akcije, zastupane po ovlaštenoj osobi Sulejmanu Tihću, predsjedniku stranke, na 9. sjednici, održanoj dana 19.02.2009. godine donijela

ODLUKU

Politička stranka **Stranka demokratske akcije** sa sjedištem u Sarajevu, ulica Titova 9a, **odgovorna je** što je u 2006. godini:

- a) primila priloge od dva pravna lica iznad zakonom dozvoljenog limita u ukupnom iznosu od 312,00 KM čime je prekršila odredbe člana 5. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u visini od 500,00 KM;
- b) primala zabranjene priloge u ukupnom iznosu od 950,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 8. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u visini od 1.000,00 KM;

a što ukupno iznosi 1.500,00 KM (hiljadu i petsto konvertibilnih maraka)

Uplata novčane kazne iz stava (1) ove odluke vrši se na račun Ministarstva finansija i trezora BiH, broj: 000 003 00000001 45, kod Centralne banke BiH, sa pozivom na broj 37111 i sa naznakom-kazna po odluci Centralne izborne komisije BiH broj: 01-07-6-969/09 od 19.02.2009. godine, u roku od osam (8) dana od dana pravosnažnosti odluke, a dokaz o izvršenoj uplati dostavi Centralnoj izornoj komisiji BiH.

3.6. Član 10. - Izdvajanja iz državnog budžeta

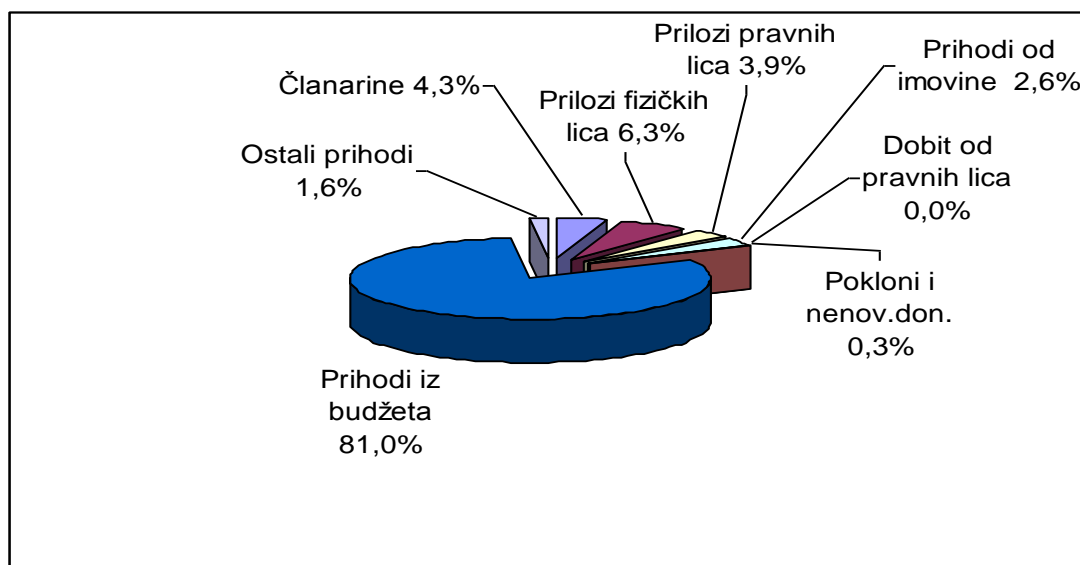
1. Finansiranje parlamentarnih grupa zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine raspoređuje se na način da se 30% sredstava raspoređuje jednako svim parlamentarnim grupama, 60% ukupnog iznosa raspoređuje se srazmjerno broju poslaničkih mjesta koje svaka parlamentarna grupa ima u trenutku raspodjele, dok se 10% ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim grupama srazmjerno broju poslaničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje koji je spol podzastupljen prema zvaničnim rezultatima izbora.

2. Detaljan način raspodjele sredstava bit će reguliran Poslovníkom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

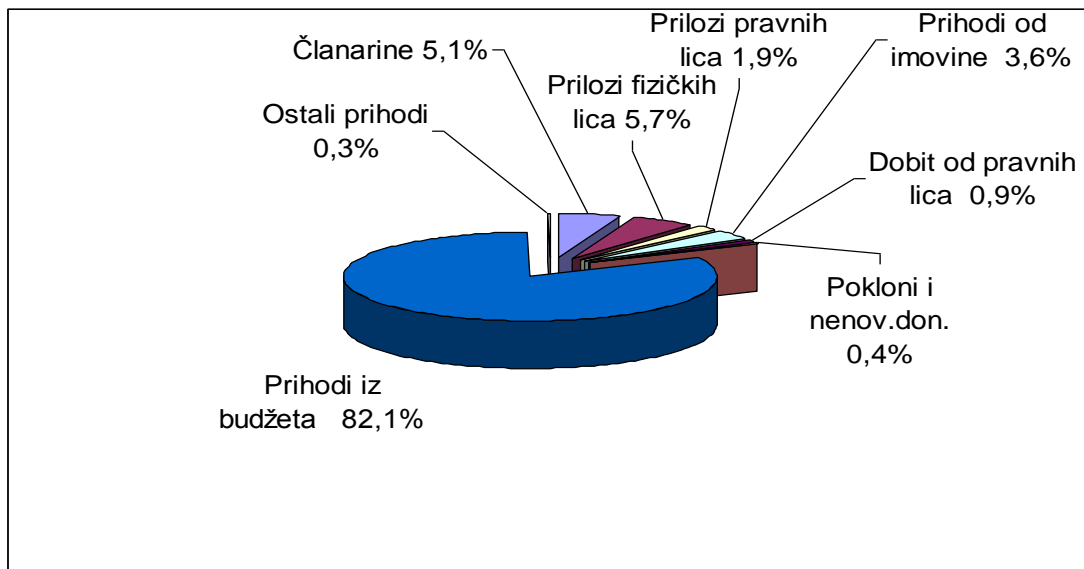
Analizom podataka iz finansijskih izvještaja i revizijom finansijskih izvještaja političkih stranaka utvrđeno je da se političke stranke najvećim dijelom finansiraju sredstvima iz budžeta. Prema podacima iz finansijskih izvještaja političkih stranaka ukupni prihodi u 2008. godini su iznosili 29.546.273 KM. U strukturi ukupnih prihoda u 2008. godini najveći dio čine prihodi iz budžeta u ukupnom iznosu 23.926.643 KM, odnosno 81 %, zatim slijede prilozima fizičkih osoba u iznosu 1.850.177 KM, odnosno 6,3 % i članarine 1.275.314 KM, odnosno 4,3 %.

Zapaženo je da prihodi iz budžeta i u 2009. godini čine najveći dio ukupnih prihoda političkih stranaka. Prema podacima iz godišnjih finansijskih izvještaja za 2009. godinu, političke stranke su ostvarile ukupne prihode u iznosu 22.829.843,22 KM, od čega 82,1% čine prihodi iz budžeta. Slijede prilozima fizičkih osoba u iznosu 1.299.127,64 KM, odnosno 5,7%, i članarine u iznosu 1.174.336,41 KM, odnosno 5,1% .

Struktura ukupnih prihoda u 2008. godini.

Struktura ukupnih prihoda u 2009. godini

U svrhu kontrole podataka o prihodima iz budžeta koje političke stranke iskazuju u svojim finansijskim izvještajima, Služba za reviziju je kreirala bazu podataka o uplatama sredstava političkim strankama iz budžeta svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini. Prema podacima kojim raspolaže Centralna izborna komisija BiH, godišnje se iz budžeta države, entiteta, kantona, gradova i općina izdvajaju značajna novčana sredstva za finansiranje političkih stranaka. Ilustracije radi, 2005. godine za finansiranje političkih stranaka iz budžeta u Bosni i Hercegovini izdvojeno je oko 15 miliona KM, 2008. godine više od 23 miliona KM, a 2009. godine 19 miliona KM. U narednoj tabeli su dati podaci o isplaćenim sredstvima iz budžeta političkim strankama po nivoima vlasti u periodu 2004.- 2009. godina.

	Sredstva uplaćena 2004. godine	Sredstva uplaćena 2005. godine	Sredstva uplaćena 2006. godine	Sredstva uplaćena 2007. godine	Sredstva uplaćena 2008. godine	Sredstva uplaćena 2009. godine
1	2	3	4	5	6	7
Općine	5.630.813,48	6.730.835,38	7.730.249,74	7.669.036,83	8.900.882,54	7.454.532,70
Gradovi			698.246,35	1.357.507,05	1.663.647,62	1.083.734,51
Brčko Distrikt BiH	3.076.024,50	199.999,94	199.999,94	199.999,82	259.999,69	200.000,00
Kantoni		3.437.929,78	4.412.153,93	4.184.131,09	5.167.777,45	4.404.391,86
Federacija BiH	1.500.000,00	2.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	2.291.998,00
Republika Srpska	2.883.227,09	2.824.970,44	3.190.000,00	4.190.000,00	4.200.000,00	3.340.000,00
Državni nivo BiH	92.792,18	175.783,58	152.588,48	188.090,00	192.836,45	389.011,00
UKUPNO:	13.182.857,25	15.369.519,12	19.383.238,44	20.788.764,79	23.385.143,75	19.163.668,07
Porast (smanjenje) uplaćenih sredstava u odnosu na prethodnu godinu	u KM %	2.186.661,87 16,59%	4.013.719,32 26,11%	1.405.526,35 7,25%	2.596.378,96 12,49%	-4.221.475,68 -18,05%

Prema odredbi člana 3. stav **1. tačka d) Zakona o finansiranju političkih stranaka, političke stranke sredstva za svoj rad mogu osigurati iz** budžeta BiH za finansiranje parlamentarnih grupa u skladu sa članom 10. ovog zakona, kao i iz entitetskih budžeta i svih njihovih nižih jedinica u skladu sa entitetskim zakonima. Napominjemo da finansiranje političkih stranaka iz budžeta države, entiteta i nižih nivoa vlasti nije jednako zakonski riješeno, odnosno da se sredstva iz budžeta izdvajaju za rad parlamentarnih grupa, redovan rad političkih stranaka i troškove predizborne kampanje.

Iz budžeta Bosne i Hercegovine sredstva se u skladu sa članom 10. Zakona o finansiranju političkih stranaka izdvajaju za finansiranje parlamentarnih grupa zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i raspoređuju se na način da se 30% sredstava raspoređuje jednako svim parlamentarnim grupama, 60% ukupnog iznosa raspoređuje se srazmjerno broju poslaničkih mjesta koja svaka parlamentarna grupa ima u trenutku raspodjele, dok se 10% ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim grupama srazmjerno broju poslaničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Zakonom o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Republike, općine i grada regulirano je da se iz budžeta Republike Srpske, općina i gradova sredstva izdvajaju za finansiranje dijela troškova redovnog rada političke stranke, koalicije, nezavisnog poslanika, odnosno odbornika, pokriće dijela troškova izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, nezavisnih lista i nezavisnih kandidata kojima su potvrđene izborne liste za izbor poslanika, odnosno odbornika, i pokriće dijela troškova rada poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa.

Finansiranje političkih stranaka iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine je uređeno Zakonom o izvršavanju budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, a sredstva iz budžeta odobravaju se za rad političkih stranaka.

U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine finansiranje političkih stranaka uređeno je Zakonom o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Članom 4. ovog zakona je propisano da se sredstva iz budžeta Brčko Distrikta izdvajaju za predizbornu kampanju političkih stranaka koje učestvuju na izborima za Skupštinu Brčko Distrikta i redovan rad političkih stranaka i njihovih poslaničkih klubova u Skupštini Brčko Distrikta

3.7. Član 15.10 Izbornog zakona BiH

„Član 15.10 stav 2. propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika općine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine općine, članove Narodne skupštine RS i Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.“

Primjer 12.

Služba za reviziju je utvrdila i u Izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu Stranke za Bosnu i Hercegovinu navela da je ova politička stranka prekršila odredbe člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje troškova izborne kampanje za izbore za načelnika općine/gradonačelnika izračunava se tako da se broj birača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa 30 feninga.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Stranka za Bosnu i Hercegovinu je učestvovala na: Prijevremenim izborima za načelnika Općine Novo Sarajevo, Prijevremenim izborima za načelnika Općine Zvornik i Prijevremenim izborima za načelnika Općine Donji Vakuf i u svrhu izborne kampanje je mogla da potroši ukupno 36.646,50 KM.

Služba za reviziju je utvrdila da je Stranka za Bosnu i Hercegovinu, odnosno organizacioni dijelovi Novo Sarajevo, Zvornik i Donji Vakuf u obrascima troškova propagande iskazala troškove kampanje u ukupnom iznosu 23.255,57 KM.

Uvidom u obrazac 4-2 (troškovi propagande) OS SBiH Donji Vakuf, utvrđeno je da je ovaj odbor u svrhu predizborne kampanje na Prijevremenim izborima za načelnika Općine Donji Vakuf potrošio 12.616,50 KM, dok je u svrhu izborne kampanje mogao da potroši 3.288,00 KM, čime su prekršene odredbe člana 15.10 Izbornog zakona BiH.

Centralna izborna komisija BiH je donijela Odluku kojom je Stranci za Bosnu i Hercegovinu zbog prekršaja odredbe člana 15.10 Izbornog zakona BiH izrekla novčanu kaznu u iznosu 1.000,00 KM. U ostavljenom roku Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije uložila žalbu na Odluku Centralne izborne komisije BiH koju dajemo u daljnjem tekstu.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na osnovu člana 13. stav 2. i člana 15. Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 22/00), a u vezi sa članom 15.6. stav (2) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01, 7/02, 9/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08), u postupku utvrđivanja kršenja odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka od strane Stranke za Bosnu i Hercegovinu, zastupane po ovlaštenoj osobi Harisu Silajdžiću, predsjedniku stranke, na 29. sjednici, održanoj dana 16.07.2009. godine donijela

ODLUKU

Politička stranka **Stranka za Bosnu i Hercegovinu**, sa sjedištem u Sarajevu, ulica Maršala Tita 9/a, **odgovorna je** što u 2007. godini:

a) nije pravilno popunila finansijski izvještaj, jer na obrascima 3-a pojedinih odbora stranke nije iskazala jedinstvene matične brojeve donatora i ime i prezime donatora, jer su pogrešno na obrascima godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu kao donatori Stranke za Bosnu i Hercegovinu navedeni organizacioni odbori ove stranke, jer su na obrascima priloga pravnih lica iskazana sredstava koja su organizacioni odbori prenosili drugim organizacionom odborima unutar političke stranke i jer na obrascu 5 godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazala obaveze Centrale stranke prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 53.873,81 KM, čime je prekršila odredbe člana 11. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 13. stav 5., člana 14., i člana 23. stav 1. tačka b) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, zbog čega joj se izriče novčana kazna u visini od 1.500,00 KM i

b) je u svrhu predizborne kampanje na Prijevremenim izborima za Načelnika Općine Donji Vakuf potrošila 12.616,50 KM, a mogla je da potroši 3.288,00 KM, što je za 9.328,50 KM više od zakonom propisanog limita, čime je prekršila odredbe člana 15.10 Izbornog zakona BiH, zbog čega joj se izriče novčana kazna u visini od 1.000,00 KM.

a što ukupno iznosi 2.500,00 KM (slovima: dvije hiljade i petsto konvertibilnih maraka).

Uplata novčane kazne iz stava (1) ove odluke, vrši se na račun Ministarstva finansija i trezora BiH, broj: 000 003 00000001 45, kod Centralne banke BiH, sa pozivom na broj 37111 i sa naznakom-kazna po odluci Centralne izborne komisije BiH broj: 01-07-6-667/08 od 16.07.2009. godine, u roku od osam (8) dana od dana pravosnažnosti odluke, a dokaz o izvršenoj uplati dostavi Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

4. PITANJA I ODGOVORI SA EDUKACIJE

1. **Kod utvrđivanja limita na visinu priloga jedne fizičke ili pravne osobe, da li se zbrajaju prilozi u novcu i prilozi u naturi (nenovčani prilozi)?**

Odgovor: Prilozi u novcu i nenovčani prilozi se zbrajaju. Ukupan iznos svih priloga koje jedna fizička ili pravna osoba, u toku jedne godine, donira političkoj stranci ne smije premašiti limit na visinu priloga, kako je propisano članom 5. Zakona.

2. **Ukoliko fizička ili pravna osoba stranci pokloni stalno sredstvo (naveden je primjer putničkog automobila) čija vrijednost prelazi dozvoljeni limit na visinu priloga, šta raditi?**

Odgovor: Razliku iznad propisanog limita do pune cijene stalnog sredstva stranka treba uplatiti osobi koja je poklonila sredstvo, kako ne bi prekršila odredbe člana 5. Zakona.

3. **Pitanja su vezana za način uplate priloga u smislu da li se u toku godine mogu vršiti uplate više puta dok se ne ispuni limit ili to mora biti jednokratna uplata.**

Odgovor: Jedna pravna ili fizička osoba može stranci dati više priloga čiji ukupni iznos ne može biti veći od iznosa propisanog članom 5. Zakona (limit na visinu priloga). Dakle, broj uplata nije ograničen.

4. **Da li su dozvoljeni prilozi stranih fizičkih osoba?**

Odgovor: Zakon o finansiranju političkih stranaka kao jedan od izvora finansiranja propisuje priloge fizičkih i pravnih osoba i ne pravi razliku između priloga domaćih i stranih fizičkih i pravnih osoba, pa prema tome prilozi stranih fizičkih osoba su dozvoljeni, ali i limitirani u skladu sa odredbama iz člana 5. ovog zakona.

Međutim, ovom prilikom moramo spomenuti da se u stručnim krugovima vode polemike da li prilozi stranih fizičkih (i pravnih) osoba uopće trebaju biti dozvoljeni. Zakonska legislativa u zemljama članicama Vijeća Evrope je različita. Prema podacima iz Mišljenja Venecijanske komisije br. 366/2006 – Mišljenje o zabrani finansijskih doprinosa političkim strankama iz inozemnih izvora (donacije stranih zemalja, stranih građana ili stranih pravnih subjekata), u većem broju zemalja članica Vijeća Evrope je zabranjeno finansiranje iz inozemnih izvora, kao što je slučaj u Francuskoj, Albaniji, Srbiji i Sloveniji, dok, naprimjer, u Austriji, Belgiji, Češkoj Republici i Norveškoj nisu propisane zabrane u pogledu primanja inozemnih donacija. S druge strane, u pojedinim državama je ograničeno primanje inozemnih donacija na pojedine kategorije. Ovom prilikom spomenut ćemo Litvaniju gdje je Zakonom o finansiranju i finansijskoj kontroli političkih stranaka i političkih kampanja propisano

da jedini subjekti koji imaju pravo da političkim strankama daju donacije su fizičke osobe (građani Litvanije, građani neke druge EU države članice koji imaju stalno prebivalište u Litvaniji, drugi građani sa stalnim prebivalištem u Litvaniji i osobe bez državljanstva) i pravni subjekti (privatni pravni subjekti, koji su registrirani u Litvaniji i u čijem kapitalu ne učestvuje država ili općina, ili privatni pravni subjekti NATO-a ili EU-a koji su registrirani u Litvaniji)¹⁰

5. Da li se kod utvrđivanja limita na visinu priloga od jedne fizičke osobe zbrajaju članarina i prilog koji je ta osoba donirala stranci?

Odgovor: Članarina i prilog fizičke osobe su dva različita izvora finansiranja propisana članom 3. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka. Prema tome, članarina koju fizička osoba (član političke stranke) plaća na način kako je to propisano statutom ili drugim internim aktom političke stranke, ne može se dovoditi u vezu s prilogom niti se zbraja s prilogom koji fizička osoba daje političkoj stranci u skladu sa članom 4. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

6. Da li političke stranke i nezavisni kandidati mogu ostvariti kakvu pomoć (misli se na državnu pomoć) za finansiranje kampanje i kome se obratiti.

Odgovor: Mogu, u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH.

U skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Republike, grada i općine, političke stranke, liste nezavisnih kandidata i nezavisni kandidati sa potvrđenim izbornim listama imaju pravo na finansijska sredstva za pokriće dijela troškova izborne kampanje. Zakonom o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Brčko Distrikta BiH propisano je da političke stranke mogu iz budžeta Brčko Distrikta BiH dobiti sredstva za pokriće troškova predizborne kampanje.

7. Da li je moguće elektronsko podnošenje izvještaja Centralnoj izbornoj komisiji BiH?

Odgovor: Trenutno je obavezno podnošenje izvještaja u čvrstoj kopiji i na obrascima koje je Centralna izborna komisija BiH propisala. Na svakom obrascu finansijskog izvještaja je obavezan potpis ovlaštene osobe i pečat stranke.

8. Da li su članom 10. Zakona o finansiranju političkih stranaka obuhvaćeni i nezavisni kandidati?

Odgovor: Jesu.

¹⁰ Mišljenje Venecijanske komisije br. 366/2006 – Mišljenje o zabrani finansijskih doprinosa političkim strankama iz inozemnih izvora

9. **Zašto Centralna izborna komisija BiH na osnovu nalaza revizije sankcionira političke stranke, jer ni Ured za reviziju institucija BiH ne kažnjava institucije iako one krše zakone više nego političke stranke?**

Odgovor: Sankcioniranje političkih stranaka je propisano Zakonom o finansiranju političkih stranaka i dato je u nadležnost Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Ured za reviziju institucija BiH ima svoje nadležnosti propisane Zakonom o reviziji institucija BiH i postupa po njima.

10. **Zašto Centralna izborna komisija BiH ne plaća posmatrače na biračkim mjestima? (Konkretno pitanje, zašto dio sredstava koja Centralna izborna komisija BiH naplati od kazni ne odvoji za posmatrače?)**

Odgovor: Posmatrači koje delegiraju političke stranke isključivo rade u interesu i za političke stranke koje su ih delegirale, te Centralna izborna komisija BiH nema obavezu da snosi troškove za njihov rad.

Novčane kazne se uplaćuju na Jedinostveni račun Trezora BiH kojim upravlja Ministarstvo finansija i trezora. Centralna izborna komisija BiH nije nadležna da upravlja sredstvima od naplaćenih novčanih kazni.

11. Imovinski kartoni

- a) **Zašto Centralna izborna komisija BiH ne provjerava tačnost podataka iz imovinskih kartona i zašto ne kažnjava za netačne navode u njima?**

Odgovor: U skladu sa odredbama člana 15.9 Izbornog zakona BiH Centralna izborna komisija BiH omogućava da obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupni javnosti, ali Centralna izborna komisija BiH nije odgovorna za tačnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu.

Izbornim zakonom BiH nisu propisane kaznene odredbe za netačno dostavljene podatke iz imovinskih kartona (Podaci iz imovinskih kartona su prepušteni sudu javnosti, medijima, biračima).

- b) **Da li se u imovinski karton unosi porodična imovina?**

Odgovor: U imovinski karton (izjava o ukupnom imovinskom stanju) se unose podaci u skladu sa članom 15.7 Izbornog zakona BiH.

U članu 15.7 stav (2) stoji da izjava o ukupnom imovinskom stanju treba da uključuje podatke o imovinskom stanju kandidata i članova njihove uže porodice; bračnog druga, djece i članova domaćinstva prema kojima kandidat ima zakonsku obavezu izdržavanja.

5. POGOVOR

Zakon o finansiranju političkih stranaka usvojen je 2000. godine, a njegova primjena je sve do početka 2005. godine bila parcijalna. Naime, stranke su Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnosile izvještaje prilikom prijave za ovjeru, ali postizborne i godišnje izvještaje mnogi nisu ni podnosili. U 2005. godini Centralna izborna komisija BiH je formirala Službu za reviziju finansijskog poslovanja, kao posebnu službu. Uz pomoć IFES-a pristupili smo sveobuhvatnoj obuci uz angažiranje stranih eksperata sa dugogodišnjim iskustvom u ovoj oblasti. Uporedo je vršena i revizija finansijskih izvještaja političkih stranaka za 2004. godinu. U periodu 2005. – 2010. godina, izvršena je kontrola i revizija finansijskih izvještaja političkih stranaka i izdato je 238 izvještaja o pregledu i 55 izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja. U istom periodu Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je zbog kršenja odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka izrekla 115 novčanih kazni i donijela 19 administrativnih mjera.

Na osnovu iskustva u provođenju Zakona o finansiranju političkih stranaka, a imajući u vidu izmjene i dopune Zakona iz mjeseca juna 2010. godine, smatramo da Zakon o finansiranju političkih stranaka nije sveobuhvatan, te stoga ima i nekih nedorečenosti u njemu. Ovom prilikom ukazujemo da izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih stranaka nisu izmijenjene odredbe koje su se u praksi pokazale kao nedovoljno definirane, kao što je korištenje javnih dobara od strane političkih stranaka i raspodjela budžetskih sredstava.

Služba za reviziju je utvrdila i u svojim izvještajima navela da su političke stranke, odnosno njihovi organizacioni dijelovi besplatno koristili javna dobra za svoje djelovanje, što je suprotno odredbama člana 8. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka. To se prvenstveno odnosi na korištenje poslovnih prostorija entitetskih, kantonalnih i općinskih organa uprave bez plaćanje naknade, otpis obaveza po osnovu zakupnine, kao i druge pomoći. Političke stranke i danas koriste poslovne prostorije bez naknade, odnosno postupaju suprotno odredbama člana 8. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka, pravdajući to činjenicom da su im prostorije date na korištenje bez naknade odlukama ovih organa, a na osnovu učešća u zakonodavnim tijelima.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je mišljenja da je potrebno urediti ovu oblast, tako da se utvrdi ko i pod kojim uvjetima može koristiti ovu imovinu.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine skoro svakodnevno dobija upite od raznih zainteresiranih subjekata u vezi s detaljnim načinom raspodjele budžetskih sredstava na političke stranke, parlamentarne grupe (klubove), kao i nezavisne poslanike. S obzirom da zakonski nije reguliran detaljan način raspodjele budžetskih sredstava, već član 10. stav 2. zakona upućuje na Poslovnik Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine može ponuditi samo jedan odgovor, a to je *da analognim tumačenjem navedenih odredaba zakona proizilazi da bi detaljan način raspodjele sredstava iz budžeta bilo kojeg nivoa vlasti za finansiranje parlamentarnih grupa, kao i sadržaj pojma „parlamentarna grupa“, odnosno ko je čini, trebao biti reguliran Poslovnikom zakonodavnog tijela tog organa vlasti.*

Ovakvom odredbom Zakona o finansiranju političkih stranaka, kao i jedinom mogućnošću tumačenja navedene odredbe, data je dosta široka mogućnost nižim organima vlasti da poslovnicima svojih zakonodavnih organa propišu način raspodjele sredstava u zakonskim okvirima.

S obzirom na različita rješenja za raspodjelu budžetskih sredstava političkim strankama, ili parlamentarnim grupama (klubovima), javlja se veliki broj subjekata nezadovoljnih raspodjelom budžetskih sredstava namijenjenih u tu svrhu.

Prema odredbi člana 3. stav 1. tačka d) Zakona o finansiranju političkih stranaka, političke stranke sredstva za svoj rad mogu osigurati iz budžeta BiH za finansiranje parlamentarnih grupa u skladu sa članom 10. ovog zakona, kao i iz entitetskih budžeta i svih njihovih nižih jedinica u skladu sa entitetskim zakonima. Napominjemo da finansiranje političkih stranaka iz budžeta države, entiteta i nižih nivoa vlasti nije jednako zakonski riješeno, odnosno da se sredstva iz budžeta izdvajaju za rad parlamentarnih grupa, redovan rad političkih stranaka i troškove predizborne kampanje.

Centralna izborna komisija BiH smatra da je potrebno zakonski detaljno regulirati način raspodjele budžetskih sredstava političkim strankama, ili parlamentarnim grupama (klubovima), kako se u budućnosti ne bi javljale nedoumice u vezi s navedenom problematikom, kao i dobivanje sredstava po bilo kom osnovu.